

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα 15 Ιουνίου 1998, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13.00', στην Αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή κ. Λάμπρου Κανελλόπουλου, με αντικείμενο τη συνέχιση της επεξεργασίας και εξέτασης των θεμάτων «ρατσισμός, ναρκοτικά, βία - εγκληματικότητα, διαπροσωπικές σχέσεις, χάσμα γενεών, οικογένεια, ανεργία - εργασία, δημογραφικό πρόβλημα, υγεία - νοσοκομειακή περίθαλψη, άτομα με ειδικές ανάγκες - άτομα με aids, εκμετάλλευση - κακοποίηση ανηλίκων, ανύπαντρες μητέρες, άστεγοι, κλωνοποίηση και ζωοφιλία» της σύνθεσης κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» Γ' Σύνοδος 1997-1998.

Στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Εφηβοί Βουλευτές»: Αγγελική Αλεξανδροπούλου (Νομός Αχαΐας), Μαρία Αντωνίου (Λεμεσός), Ιφιγένεια Αρίδη (Νομός Μαγνησίας), Μαρία Αρχιμανδρίτη (Νομός Ηλείας), Ιωάννης Αχιλλίας (Νομός Αχαΐας), Μαριαλένα Βάγια (Νομός Μαγνησίας), Αργυρώ Βενετσάνη (Νομός Φωκίδας), Ευθύμιος Βέργος (Β' Θεσσαλονίκης), Σταυρούλα Γαβρά (Β' Αθήνας), Βαρβάρα Γαλάνη (Νομός Τρικάλων), Θεοδώρα Γιαννακά (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Παναγιώτα Δεδούση (Β' Αθήνας), Νικόλαος Ζαγκανάς (Νομός Μεσσηνίας), Δήμητρα Ζουμπούλου (Νομός Φθιώτιδας), Φωτεινή Θεοδοσοπούλου (Νομός Χίου), Βαία-Σταυρούλα Θέου (Νομός Τρικάλων), Μαρίνα Καλλινιτέρη (Νομός Ζακύνθου), Αναστασία Καραγιαννίδου (Νομός Καστοριάς), Νίκος Καραθανάσης (Β' Αθήνας), Γεώργιος Καραγάλιος (Α' Αθήνας), Κωνσταντίνα Καττή (Β' Πειραιά), Κωνσταντίνα Κολιοπούλου (Νομός Ηλείας), Στέφανος Κόμητας (Β' Πειραιά), Ειρήνη Κοντομανωλοπούλου (Β' Πειραιά), Δημήτριος Κορακάκης (Επικρατείας), Ελευθέριος Κυρκούδης (Νομός Χαλκιδικής), Αντώνιος Κωνσταντόπουλος (Νομός Μεσσηνίας), Γεώργιος Λουλούδης (Νομός Κυκλάδων), Ιωάννα Μαρία Μάμαλη (Μόναχο), Δημήτριος Μαρκούζης (Νομός Φλώρινας), Βασίλειος Μαυραγάνης (Νομός Κορινθίας), Ελένη Μητσοπούλου (Βόννη), Χριστίνα Μιχαηλίδου (Αμμόχωστος), Ειρήνη Μουρλίδου (Νομός Έβρου), Χαρίλαος Μπακάλης (Β' Αθήνας), Μίνα Μπέσιου (Β' Αθήνας), Ειρήνη Μπότη (Β' Αθήνας), Ηλιάνα Νικίτα (Β' Αθήνας), Έλλη Παπαδοπούλου (Β' Αθήνας), Ευαγγελία Παπαδοπούλου (Νομός Ημαθίας), Ζωή Παπιά (Α' Θεσσαλονίκης), Θεοδώρα Παύλου (Πάφος), Άννα Πίτρου (Λεμε-

σός), Μαρίνα Πιλλακούρη (Αυστραλία), Φερενίκη Πίππου (Α' Αθήνας), Άννα Πισκλίδου (Νομός Κοζάνης), Σωτηρία Ρακοβίτη (Νομός Τρικάλων), Δήμητρα Σιαπλαούρα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Βασιλική Σταματοπούλου (Νομός Αχαΐας), Αρετή Τζήρου (Α' Θεσσαλονίκης), Ιωάννα Τάμπηρα (Νομός Λακωνίας), Σοφία Τσαντούκλα (Νομός Άρτας), Στέφανος Τσιλιμπάρης (Νομός Κερκύρας), Νίκος Τσίμας (Νομός Πέλλας), Ευθυμία Τσολάκου (Νομός Βοιωτίας), Παναγιώτης Φράγκος (Νομός Λέσβου), Κωνσταντίνος Φωκάς (Α' Πειραιά) και Ανδρέας Φωτιάδης (Λάρισα).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχε το μέλος της Επιτροπής για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» κ. Ηλίας Κατσούλης, Καθηγητής Πολιτικής Κοινωνιολογίας.

Επίσης, συμμετείχε και διερμηνέας για τον Έφηβο Βουλευτή κ. Δ. Κορακάκη (από το Ειδικό Λύκειο Κωφών - Βαρυκόων Αργυρούπολης).

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι, θα αρχίσουμε τη συνεδρίαση.

Θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι όσοι και όσες έχετε γραπτές προτάσεις θα πρέπει να τις καταθέσετε τώρα για να συμπεριληφθούν στο τελικό κείμενο της σύνθεσης. Εάν υπάρχουν προτάσεις, οι οποίες απλά επαναλαμβάνουν ζητήματα ή απόψεις που έχουν συμπεριληφθεί στο αρχικό κείμενο, δε θα τις συμπεριλάβουμε.

Στο τέλος, στη βάση αυτών των προτάσεων, αλλά και στην ομαδοποίηση των προτάσεων, θα γίνουν ψηφοφορίες κατά ενότητα για να διαμορφωθεί το τελικό πλαίσιο των αποφάσεων της Επιτροπής μας.

Απομένουν ακόμη δεκαοκτώ ομιλητές.

Στο τέλος θα υπάρξει κλήρωση για την εκλογή των πέντε ομιλητών - εκπροσώπων σας αύριο στην Ολομέλεια. Για τους Ευρωβουλευτές από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό θα υπάρξει ειδική διαδικασία από την Επιτροπή του Προγράμματος.

Συνεχίζουμε, λοιπόν, τη συνεδρίαση με την τοποθέτηση της Ειρήνης Κοντομανωλοπούλου.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΟΝΤΟΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Πειραιά): Ονομάζομαι Ειρήνη Κοντομανωλοπούλου και εκπροσωπώ το 2ο ΤΕΛ Κορυδαλλού. Θα ήθελα να πω τη γνώμη μου για το χάσμα γενεών.

Παλιά οι συνθήκες για τα παιδιά ήταν σκληρές. Ο πατέρας στην οικογένεια έμοιαζε με κουφό βασιλιά. Διέταζε αλλά δεν άκουγε. Τότε η νεολαία δεν ήξερε γιατί να επαναστατήσει. Τι να ζητήσει; Η δυσανεμία της σημερινής νεολαίας πηγάζει από την πλήξη. Η ψυχολογία της νεότητας είναι άλλη, είναι ρευστή, είναι ανήσυχη. Θέλει συμπαράστα-

ση, θέλει κριτήρια αλήθειας και διάλογο. Όταν οι γονείς απευθύνουν το λόγο στους νέους, τότε οι νέοι το εκτιμούν περισσότερο. Αν ο λόγος των μεγάλων είχε ειλικρίνεια, αυτό θα συγκινούσε όσο τίποτε άλλο τα νιάτα.

Η στάση που θα έπρεπε να κρατήσουν οι γονείς θα έπρεπε να ήταν η εξής:

Να μιλούν στα παιδιά τους με ειλικρίνεια, με επιχειρήματα, να τους προσφέρουν μια αγωγή που να καταναγκάζεται από πνευματικά ιδανικά, να τα κατευθύνουν προς την οικοδόμηση ενός βίου έντιμου, αυστηρού με αφοσίωσή τους στην αξιοπρέπεια, στην καλοσύνη, στη δικαιοσύνη. Θα έπρεπε να τους πυροπολήσουν με τον έξοχο έρωτα της αλήθειας και να τους διαβεβαιώσουν πως χωρίς αυτήν ο άνθρωπος και ο κόσμος όλος χάνεται.

Υπάρχουν και οι γονείς που προσπαθούν να πείσουν τα παιδιά τους να είναι πονηρά και αδίστακτα, να μπορούν να δαγκώνουν και να εξολοθρευτούν, πριν τους δαγκώσουν και τους βγάλουν από τη μέση οι άλλοι.

Τα νέα παιδιά περισσότερο από άλλες γενιές έχουν μάθει να παρατηρούν. Και παρατηρώντας με ένα βλέμμα που μπηγεται σαν μαχαίρι στη ζωή, στην ύπαρξη των μεγαλύτερων τους, δύσκολα γίνονται θύματα απάτης.

Αν τα παιδιά της αβεβαιότητας βρουν ανθρώπους σήμερα στη ζωή σκληρούς σαν πέτρα στο χρέος τους και ευαίσθητους στην ανθρωπιά τους, τότε θα νιώσουν ποιο είναι το δικό τους χρέος, γιατί κάθε γενιά έχει τη δική της κλίση.

Θα ήθελα να πω στους γονείς ότι μπορούν να δώσουν την αγάπη τους στα παιδιά, όχι όμως και τις ιδέες τους, γιατί ιδέες έχουμε εμείς δικές μας. Μπορεί να δώσουν μία στέγη στο σώμα μας, όχι όμως και στη ψυχή μας, γιατί οι ψυχές των παιδιών κατοικούν στο σπίτι του αύριο. Οι γονείς γίνονται τόξο από το οποίο εκτοξεύονται οι νέοι σαν ολοζώντανα βέλη, γι' αυτό προσέξτε τοξότες, η σαΐτα που στα χέρια κρατάτε να σημαίνει χαρά.

Εγώ οραματίζομαι μία διαφορετική σχέση μεταξύ γονιών-παιδιών. Οι γονείς να ανοίξουν την καρδιά τους στα παιδιά και να μας αποκαλύψουν την αλήθεια για όσα γνώρισαν στη ζωή. Τις χαρές, τις πίκρες, τις κατακτήσεις τους, τα χτυπήματα, τις πληγές και τις μικρότητές τους. Έναν απολογισμό τίμιο και θαρραλέο, όπου χωρίς καμία λογοκρισία να έχουν αναγραφεί και οι αρετές και οι κακίες τους και τα φωτεινά και τα σκοτεινά σημεία της δράσης τους. Να μη μας δημιουργείτε το αίσθημα ότι τα λάθη μας είναι αμαρτήματα. Έτσι μερδεύονται μέσα μας όλες οι αξίες που έχουμε μάθει να αναγνωρίζουμε. Να μη μας δίνετε επιπόλαιες υποσχέσεις. Νιώθουμε πολύ περιφρονημένοι όταν δεν τις κρατάτε. Να ξέρετε συχνά ότι οι απειλές σας είναι αυτές που μας σπρώχνουν στην ψευτιά. Να μην πέφτετε σε αντιφάσεις. Μπερδεύομαστε και χάνουμε την εμπιστοσύνη μας σε σας. Να μη μας αγνοείτε όταν σας κάνουμε ερωτήσεις, γιατί θα ανακαλύψετε ότι θα παίρνουμε τις πληροφορίες μας από άλλες

πηγές. Μη νομίζετε ότι θα πέσει η υπόληψή σας αν μας ζητήσετε συγγνώμη. Μια τίμια αναγνώριση ενός λάθους σας μας δημιουργεί θερμά συναισθήματα απέναντί σας. Είναι σκληρό οι γονείς να ειρωνεύονται τα παιδιά. Είναι άσχημη εμπειρία αυτό για μας. Μία φράση που συνηθίζουν να λένε οι γονείς στα παιδιά είναι «όταν εγώ ήμουν στην ηλικία σου ...». Επίσης λένε άλλη μία «αν είχα εγώ αυτό που έχεις εσύ τώρα ...». Δεν δέχονται ότι τα παιδιά τους στην εφηβεία επιθυμούν να αποκτήσουν την αυτονομία τους και δεν πρέπει να ξεχνάνε ότι δε θα αναπτυχθούμε σωστά χωρίς κατανόηση και αγάπη. Αυτό δεν χρειάζεται να το πω, έτσι δεν είναι;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Κορακάκης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΡΑΚΑΚΗΣ (Επικρατείας): Γεια σας. Ονομάζομαι Δημήτρης. Είμαι μαθητής από το Λύκειο ειδικών κωφών βαρυνκόων Αργυρούπολης. Ναι, είμαι ένα από αυτά που λένε άτομα με ειδικές ανάγκες. Είμαι ένα κωφό άτομο και δεν ντρέπομαι, ούτε φοβάμαι να το πω. Ντρέπομαι, όμως, όταν οι άλλοι ντρέπονται για μένα και κάνουν καθετί, για να με κρύψουν, να με αποκρύψουν. Ντρέπομαι, όταν οι άλλοι με κοιτούν περίεργα, όταν μιλώ με τους φίλους μου στη νοηματική, τη γλώσσα των χειριών, της έκφρασης και του σώματός μου, τη γλώσσα μου.

Πέρασαν πάρα πολλά χρόνια, για να μπορέσουν οι γονείς μας, οι καθηγητές μας και οι δάσκαλοί μας να αναγνωρίσουν και να αποδεχθούν τη νοηματική σαν τον καλύτερο τρόπο επικοινωνίας μεταξύ μας. Οι μεγαλύτεροι από εμένα μου έχουν πει ότι παλιότερα απαγορευόταν η νοηματική, όχι μόνο μέσα στα σχολεία, αλλά και στα σπίτια των κωφών παιδιών. Κανένας δεν ήθελε να χρησιμοποιήσει τη νοηματική, γιατί τη θεωρούσαν ντροπή και τα παιδιά κρύβονταν πίσω από τις πόρτες στα σχολεία για να μιλήσουν ελεύθερα, να εκφραστούν με τα χέρια τους.

Ντρέπομαι, όταν και οι άλλοι μόλις συνειδητοποιήσουν ότι είμαι κωφός, αποφεύγουν να με πλησιάσουν, σαν να είμαι άρρωστος. Πολλοί πιστεύουν ότι η κώφωση συνοδεύεται από διανοητική καθυστέρηση. Πόσο ανενήμερος είναι τελικά ο κόσμος; Μέχρι πριν λίγα χρόνια όλοι μας αποκαλούσαν κωφάλαους, δηλαδή κωφοί και άλαλοι, χωρίς λόγο. Δεν είχαν καταλάβει ότι εξαιτίας της έλλειψης ακοής δε μπορούσαμε εύκολα να αναπτύξουμε το λόγο. Ακούγοντάς μας, όμως, να αρθρώνουμε λέξεις, προτάσεις και να επικοινωνούμε με τους άλλους, κατάλαβαν το λάθος τους και έτσι οι ταμπέλες στα ειδικά σχολεία που έγραφαν κωφάλαοι έπεσαν και τώρα γράφουν κωφοί.

Ντρέπομαι, όμως, ακόμη όταν οι άλλοι με αντιμετωπίζουν με οίκτο. Μου χαμογελούν υποκριτικά, ενώ είμαι σίγουρος ότι από μέσα τους λένε «το καημένο το παιδάκι, τι κρίμα!»

Επιτέλους, κάποια στιγμή πρέπει να σταματήσουν όλα αυτά. Πρέπει όλοι να καταλάβουν ότι δεν είμαστε κωφοί και κατά τύχη νέοι, αλλά νέοι και κατά τύχη κωφοί. Η κώφωση

δεν είναι αναπηρία, είναι ατέλεια, είναι έλλειψη μιας από τις αισθήσεις. Το κωφό άτομο έχει προσωπικότητα, δυνατότητες και είναι έτοιμο να αναπτύξει δραστηριότητες. Καταλαβαίνει τι γίνεται γύρω του με την όραση, που έχει αντικαταστήσει την έλλειψη ακοής. Κάθε κίνηση και μορφασμός του καθενός είναι μηνύματα που παίρνει το κωφό άτομο και προσπαθεί να καταλάβει τι συμβαίνει γύρω του.

Το κωφό άτομο χρειάζεται απαραίτητα ενημέρωση. Κάτι τόσο απλό για όλους εσάς, κάτι τόσο δύσκολο για μας. Εσείς κάνοντας το λεγόμενο «ζάπινγκ» στην τηλεόραση μπορείτε ανά πάσα στιγμή να ενημερωθείτε για το τί συμβαίνει γύρω σας. Όμως, ενδιαφέρεται η τηλεόραση να ενημερώσει και εμάς; Το δελτίο ειδήσεων διαρκεί μία ώρα, ενώ το δελτίο ειδήσεων των κωφών διαρκεί μόνο δύο λεπτά. Έτσι μένουμε πάντα με την απορία: Καλά δε χρειάζεται να μας ενημερώσετε για τίποτα άλλο; Αυτά είναι τα πιο σημαντικά; Ελλιπής, λοιπόν, η ενημέρωσή μας.

Αν, όμως, υπήρχαν υπότιτλοι θα μπορούσαμε να παρακολουθήσουμε τα πάντα και να μην είμαστε έξω από τα πράγματα.

Δεν θα μπορούσα βέβαια να μην θίξω και το θέμα της εκπαίδευσής μας. Χρειαζόμαστε ένα πρόγραμμα προσαρμοσμένο στις δικές μας δυνατότητες και ανάγκες. Έτσι θα μας βοηθούσε πάρα πολύ, αν όλα τα μαθήματα συνοδεύονταν από οπτικά μέσα. Χάνουμε πάρα πολλές ώρες, προσπαθώντας να μάθουμε κάποιους τύπους αρχαίων ρημάτων και μετοχών, ενώ εκείνη τη στιγμή θα μπορούσαμε να μάθουμε κάποια πράγματα πολύ πιο πρακτικά για μας. Σίγουρα θαυμάζουμε τους αρχαίους Έλληνες ποιητές, όμως αυτό που έχουμε ανάγκη είναι να μιλούμε καλά και σωστά Νέα Ελληνικά.

Υπάρχουν πάρα πολλά παιδιά που θέλουν να σπουδάσουν. Δεν μπορούν, όμως, γιατί δεν υπάρχουν τα απαραίτητα μέσα, ώστε να παρακολουθήσουν τις παραδόσεις των μαθημάτων. Αλλά και αν ακόμα μερικά καταφέρουν να σπουδάσουν, ποια από αυτά μπορούν να βρουν δουλειά; Ποιος τα εμπιστεύεται; Κανένας. Όλοι τους κλείνουν τις πόρτες, θεωρώντας τα ανίκανα να κάνουν οτιδήποτε. Λάθος, μεγάλο λάθος, γιατί είμαστε ικανοί να κάνουμε τα πάντα και μπορούμε να αποδώσουμε αν όχι καλύτερα, τουλάχιστον ισάξια με αυτούς που ακούγονται σε διάφορα επαγγέλματα, όπως καλλιτεχνικά, ζωγραφική, κομπιούτερ και τόσα άλλα. Διψάμε για δουλειά και θέλουμε να δημιουργήσουμε. Αυτό που ζητάμε είναι εμπιστοσύνη και επαγγελματική εξειδίκευση.

Τόση ώρα βέβαια μιλώντας για μας τους κωφούς, είμαι σίγουρος ότι με κοιτάτε όλοι περιέργα, γιατί άλλοι δεν έχετε δει ποτέ από κοντά κωφό και άλλοι τον έχετε προσπεράσει αδιάφορα. Να ξέρετε, όμως, ότι η μικρή κοινωνία των κωφών δε ζει απομακρυσμένη από εσάς. Ζει απομονωμένη μέσα στη δική σας μεγάλη κοινωνία. Αυτό που θέλουμε είναι να σας πλησιάσουμε, να γίνουμε φίλοι με σας, να μας γνωρίσετε και να γνωρίσουμε κι εμείς το δικό σας κόσμο.

Εμπιστοσύνη, αποδοχή, αναγνώριση, ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση και επαγγελματική αποκατάσταση είναι αυτά που ζητάμε ή και θέλουμε, αν θέλετε. Απαιτούμε εφόδια πολύ σημαντικά που θα μας βοηθήσουν να αποκτήσουμε την αναγκαία αξιοπρέπεια, για να συνεχίσουμε μια ζωή, όπως μας ταιριάζει και μας πρέπει και όχι μια ζωή συνεχώς εξαρτημένη από ένα οίκτο και μία φιλανθρωπία που σκοτώνει.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Μαυραγάννης έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΝΗΣ (Νομός Κορινθίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, ονομάζομαι Βασίλειος Μαυραγάννης και έχω έρθει στη Βουλή των Εφήβων σαν εκπρόσωπος του 1ου Γενικού Λυκείου Κορίνθου.

Στην ομιλία μου θα ήθελα να αναπτύξω με ένα θέμα που απασχολεί ολόκληρη την ανθρωπότητα, το AIDS. Γι' αυτό θα επιθυμούσα την προσοχή όλων των ακροατών.

Να ζει κανείς ή να μη ζει; Ιδού η απορία. Πιθανώς αυτή να είναι η φράση που θα στριφογυρνά αδιάκοπα στους διαδρόμους του μυαλού των ασθενών του AIDS, άτομα που έχουν καταντήσει περιθωριακά, παραπληγικά και στην ουσία ανήκουν σε ένα κατώτερο Θεό, αφού η πρόνοια δε δείχνει την δέουσα σημασία για τη θεραπεία τους. Ο χρόνος γι' αυτούς λειτουργεί αντίστροφα. Για ένα ασθενή του AIDS οι χαρές του σταματούν ευθύς μόλις ακούσει την αναγγελία για την πάθησή του. Εκείνη τη στιγμή ολόκληρη η κοσμοθεωρία του γκρεμίζεται, φίλοι χάνονται, οικογένειες διαλύονται. Ο θάνατος παραμονεύει έτοιμος να κόψει το νήμα της ζωής του ατόμου.

Το AIDS δε γνωρίζει διακρίσεις. Κτυπά την πόρτα παιδιών, ενηλίκων, γέρον. Ο κίνδυνος του θανάτου είναι ορατός για όλους μας. Η πολλαπλασιαζόμενη μετάδοση του ιού οδηγεί στο συμπέρασμα ότι χαρακτηρισμοί που του έχουν δοθεί κατά καιρούς, όπως μάστιγα του αιώνα και καρκίνος του 21ου αιώνα, είναι εύλογοι και δικαιολογημένοι.

Συγκεκριμένα με τη σεξουαλική επαφή ή με μετάγγιση αίματος ή ακόμα και από την πολλαπλή χρήση συρίγγων από ναρκομανείς, υπάρχει ο κίνδυνος μετάδοσης αυτής της μολυσματικής ασθένειας, που προσβάλλει το ανοσοποιητικό σύστημα του οργανισμού, καταστρέφοντας όχι μόνο τα φυσικά αμυντικά συστήματα αλλά και τις ψυχικές αντιστάσεις.

Το AIDS επίσης κάνει αδιάκριτα την εμφάνισή του σε όλες τις χώρες. Τα πιο πολλά κρούσματα παρουσιάζονται στην Βραζιλία και στο Μαλάουι, χώρες ασθμαίνουσες, υπανάπτυκτες και αδύναμες να αντισταθούν στον κίνδυνο του συνδρόμου της ανοσολογικής ανεπάρκειας.

Ίσως δεν είναι τυχαίο ότι ο ιός αυτός βρίσκεται σε έξαρση τις δύο τελευταίες δεκαετίες, όταν παρατηρήθηκε κρίση στις ανθρώπινες σχέσεις. Βασικό αίτιο γι' αυτή την κρίση είναι και αυτός ο ιός που οδήγησε σε φαινόμενα ρατσισμού, περιθωριοποίησης, μαζοποίησης και καλλιέργησε αισθήματα

καχυποψίας, μίσους, απέχθειας και οίκτου για τα πάσχοντα άτομα.

Από στατιστική άποψη, μόνο στην Ελλάδα μέσα στη δεκαετία 1984-1994 δηλώθηκαν εννιακόσια ενενήντα τέσσερα κρούσματα και ανακοινώθηκαν τριακόσιοι ογδόντα εννέα θάνατοι. Μήπως η ώρα της Δευτέρας Παρουσίας πλησιάζει και το AIDS είναι ο προάγγελος της σήψης της κοινωνίας;

Πράγματι, το AIDS απέδειξε ότι οι ηθικές αντοχές των κοινωνικών δομών δεν έχουν γερά θεμέλια. Ακόμα και η λεγόμενη χριστιανική κοινωνία, που διαφυλάσσει τους συνεκτικούς δεσμούς των χριστιανών, αδυνατεί να προσεγγίσει με επιτυχία τον πόνο του άλλου, με κατανόηση και αγάπη, όπως διδάσκει ο Χριστός.

Οι απανταχού ιεραπόστολοι της αγάπης προς τον πλησίον αποδεικνύονται ιδιαίτερα λίγιοι, αφού η καχυποψία και η έλλειψη της απαιτούμενης γνώσης περί του ιού, των συμπτωμάτων και των τρόπων μετάδοσής του απομακρύνει μεταξύ τους τους ανθρώπους. Έτσι ο σύγχρονος μαζάνθρωπος συσπειρώνεται και ανασυντάσσεται μπροστά στην ιδέα του αργού και επίπονου θανάτου.

«Γίνε άνθρωπος της αξίας και όχι της ατομικής επιτυχίας», έλεγε ο Αϊνστάιν. Ίσως είχε διαγνώσει ότι η κοινωνία του 21ου αιώνα δεν είχε τις θεμέλιες δομές για να επιβιώσει. Αν δε θέλουμε εμείς οι νέοι, οι συνεχιστές του αύριο να δούμε τα όνειρά μας απραγματοποίητα, απαιτείται γι' αυτό το λόγο άμεση αντίδραση στους χαλεπούς καιρούς που ζούμε.

Πρέπει να διαγράψουμε κύκλο με κέντρο το άτομο και αχτίνα όλο το κοινωνικό γίγνεσθαι. Η σφαιρική όσο και η φιλοσοφικού χαρακτήρα αντιμετώπιση της ασθένειας κρίνεται απαραίτητη. Το άτομο από την πλευρά του οφείλει να στραφεί προς περισσότερο ήρεμη σεξουαλική ζωή, επιζητώντας την μονογαμία, τη λήψη προφυλακτικών μέτρων ή και την αποχή. Ακόμα και ο κλήρος της Εκκλησίας, σε ένα μεγάλο ποσοστό δέχεται τον έρωτα σαν θεόδοτο δώρο και μας καλεί να τον διαφυλάξουμε σαν κόρη οφθαλμού. Θεωρεί, ακόμη, τον έρωτα σαν ενωτική δύναμη των υπαρξιακών στοιχείων του ανθρώπου και αποκατάστασης της εσωτερικής του ενότητας.

Επίσης, οι φορείς κοινωνικοποίησης όπως το σχολείο, η οικογένεια και τα Μ.Μ.Ε. πρέπει να διαπαιδαγωγούν σεξουαλικά τα νεαρά άτομα που εισέρχονται στην κοινωνία, ώστε να μην γίνονται ηθικοί αυτουργοί για τον ψυχοσωματικό θάνατο των νέων. Τα Μ.Μ.Ε. οφείλουν να προβάλλουν εκπομπές που να παρουσιάζουν πώς πρέπει να είναι ομαλή η σεξουαλική ζωή των νέων. Στην Ελλάδα, ειδικότερα, όπου υπάρχουν κάποια ταμπού και κυριαρχεί ο ελληνορθόδοξος τρόπος ζωής είναι αρκετά ενθαρρυντική η κατάσταση για την καταπολέμηση του ιού του AIDS.

Τέλος, τα ήδη πάσχοντα άτομα οφείλουν να δείξουν καρτερικότητα, υπομονή και θέληση στον αγώνα τους για ζωή.

Τα κατάλληλα εξοπλισμένα νοσοκομεία και εργαστήρια θα τους παρέχουν τα απαραίτητα βοηθήματα για τη μείωση του πόνου τους. Μόνο μέσα στην αγωνία για ζωή αναδεικνύονται οι πραγματικοί ήρωες που κοιτούν στα μάτια το θάνατο, αδιαφορώντας γι' αυτόν.

Θα ήθελα να τελειώσω την ομιλία μου με τα διδακτικά λόγια του γνωστού ηθοποιού Άντονι Πέρκινς: «Πολλοί νομίζουν ότι το AIDS είναι μία εκδίκηση του Θεού. Εγώ όμως νομίζω ότι μας στάλθηκε για να μάθει ο κόσμος να αγαπά και να έχει κατανόηση και συμπάθεια ο ένας για τον άλλο. Έμαθα περισσότερα για την αγάπη και τον αλtruισμό από αυτούς που συνάντησα σ' αυτή τη μεγάλη περιπέτεια του AIDS, παρά στον ανηλεή και ανταγωνιστικό κόσμο που πέρασα τη ζωή μου».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ιωάννα Μαρία Μάμαλη έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΑΜΑΛΗ (Μόναχο): Κατ' αρχήν θέλω να ευχαριστήσω όλους όσους μας δίνουν την ευκαιρία να ακουσθεί η φωνή μας και μας παρέχουν τη δυνατότητα μέσα σ' αυτό το χώρο να μορφοποιήσουμε ό,τι αποθηκεύεται μέσα στις νεανικές μας ψυχές.

Θεώρησα σκόπιμο να ασχοληθώ και θα σας απασχολήσω με ένα θέμα που μας αφορά όλους προσωπικά. Βέβαια, δεν καίει όσο ο πόλεμος, δεν είναι κοφτερό όσο το AIDS, όμως είναι παγκόσμιο και διαχρονικό. Εξάλλου πιστεύω πως μόνο μετά την επίτευξη λύσης σε ειδικότερα και προσωπικότερα προβλήματα μπορούμε να προβούμε σε λύσεις συνολικότερων και διεθνών προβλημάτων.

Θα μιλήσω, λοιπόν, για το πρόβλημα του χάσματος των γενεών, το οποίο είναι έντονο σε πολλούς τομείς της ζωής μας.

Πρώτα απ' όλα διαφέρουμε στις ιδεολογικές μας αναζητήσεις. Πολλές φορές σας προτείνουμε κάποιες ιδέες που τις διέπει η πρωτοπορία και η πρόοδος που σε σας τους ανθρώπους της παλαιότερης γενιάς φαντάζουν απαράδεκτες.

Έπειτα έχουμε υπαρξιακές αναζητήσεις και είμαστε διατεθειμένοι να συζητήσουμε μαζί σας για τη θρησκεία, το Θεό, τη μεταθανάτια ζωή. Δυστυχώς όμως εσείς δεν ανταποκρίνεσθε συχνά στο κάλεσμά μας. Είστε δογματικοί σ' αυτά τα ζητήματα, διότι τα δέχεσθε ως αξιώματα.

Ακόμα μας ακούτε συχνά να δηλώνουμε πως είμαστε απολίτικοι. Αναρωτηθήκατε άραγε ποτέ γιατί; Μήπως φταίει ο κομματικός φανατισμός, τον οποίο σπείρατε και καλλιεργείτε εσείς με την πολιτική σας;

Επιπρόσθετα κείμεθα αντιδραστικά στην αλλοτρίωση του ανθρώπου που και εδώ, ακόμα, θεωρώ εσάς υπαίτιους, διότι εσείς είστε δημιουργοί του τεχνοκρατικού πολιτισμού. Αντίθετα, εμείς οι νέοι είμαστε αγνοί ιδεολόγοι. Έχουμε συνειδητοποιήσει και ενστερνισθεί κάτι πολύ σημαντικό, ότι ο άνθρωπος πρώτα απ' όλα πρέπει να είναι άνθρωπος.

Ίσως να σας κούρασα με τα όσα ανέφερα και να έχετε

μπροστά σας μια θολωμένη εικόνα, την οποία όμως μπορούμε να την ξεδιαλύνουμε. Ας αρχίσουμε πρώτα με τις πιθανές αιτίες του προβλήματος. Στην προσπάθειά μου ανίχνευσης αυτών των αιτιών στράφηκα στα έργα της ψυχής μας και δε βρήκα παρά ένα κατεστραμμένο σύστημα αξιών, του πολιτισμού μας λόγω των δεινών του πολέμου, της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του ευτελισμού των σημαντικότερων αξιών, όπως η αγάπη και ο έρωτας.

Ακόμη θέλω να τονίσω πως έχουμε γευθεί μια αλγεινή απογοήτευση από τον ξεπεσμό και την κατάρρευση των προτύπων μας, τα οποία είχαμε αναγάγει τόσο ψηλά. Αυτά ήταν οι γονείς μας, οι εκπαιδευτικοί, οι πνευματικοί άνθρωποι και προσπαθήσαμε κάποτε να εξομοιωθούμε στην ηθική ακμιάτητα, την πνευματική ολοκλήρωση και το ακέραιο κάποτε του χαρακτήρα τους. Κάποτε όμως βλέπουμε πρώτπά μας να κατακρημνίζονται από το βάθος τους και φευ!

Επίσης, το πρόβλημά μας οφείλεται και στην έλλειψη ιδανικών. Στη ζωή μας έχει επέλθει τέτοιος κορεσμός, καλοπερνούμε, τα έχουμε βρει όλα έτοιμα και δε χρειάζεται να αγωνιστούμε για τίποτα. Και έπειτα δε χρειάζεται να αντεπεξέλθουμε στις έξωθεν απειλές. Δεν φοβόμαστε τον πόλεμο, διότι δεν τον ζήσαμε. Δε φοβόμαστε το AIDS, διότι μας το παρουσιάσατε σαν φάντασμα. Εμείς όμως δε φοβόμαστε τα φαντάσματα. Δε φοβόμαστε την τιμωρία που εκπορεύεται από την επανάληψη της παγκόσμιας ιστορίας, διότι απλούστατα δεν την μάθαμε ποτέ.

Ίσως αναγκαστήκαμε να παριστάνουμε τον Προμηθέα Δεσμώτη σε έναν κόσμο, που ο κριτής μας μόνο δίκαιος δεν είναι.

Τέλος, για το ότι στις σχέσεις μας προκλήθηκε κάποια οξύτητα, είστε εσείς υπεύθυνοι, διότι λόγω του ότι νοιώθετε απόμαχοι της ζωής και μένετε στο περιθώριο, αρνείσθε να παραδώσετε τη σκυτάλη σε μας τους νέους. Έτσι, λοιπόν, νοιώθουμε και έναν έντονο παραγκωνισμό. Άλλωστε, αυτό το βλέπουμε και στον πολιτικό και οικονομικό στίβο, όπου κατέχετε, δυσανάλογα σε σχέση με μας, μεγάλη δύναμη.

Και φύεται, λοιπόν, το εξής: Πώς θα μπορούσε, άραγε, αυτή η οξύτητα να αμβλυνθεί και το λεγόμενο χάσμα να γεφυρωθεί ή, έστω, να μικρύνει; Θα επιχειρήσω, λοιπόν, να απαντήσω σε τούτο το ερώτημα:

Θέτω ως πρώτο βήμα το να καταλάβουμε ότι το πνεύμα δε δέχεται αξιώματα. Επιδέχεται αμφισβήτηση και είναι δεκτικό σε αναθεώρηση και μεταβολή. Δεν έχει ρίζες, συνεχώς ανανεώνεται. Σ' αυτήν την ανανέωση, θα έπρεπε να εστιάσουμε το βάρος της προσοχής μας, ώστε να καλυφθεί το πνευματικό κενό, που μας διαφοροποιεί.

Δεύτερο βήμα θεωρώ την αποβολή της υπερβολικότητας και της συντηρητικότητας και την εμμονή των μεγαλύτερων στο δόγμα ότι «έτσι τα βρήκαμε και έτσι πρέπει να μείνουν». Αυτό είναι λάθος. Φτάνει μόνο να σκεφτούμε πως η ζωή προχωρεί διαρκώς μπροστά.

Ακούστε, αφουγκραστείτε και αποδεχτείτε τη ρήση του Ηρακλείτου: «Δύο φορές δεν μπορεί κανείς να μπει στο ίδιο ποτάμι». Επιπλέον, θα έπρεπε να σταματήσουν από την πλευρά σας τα διδάγματα και τα λόγια. Ξεχνάτε ότι «τρόπος εσθ' ο πείθων, ου λόγος;». Θέλουμε έργα, πράξεις.

Τρίτο βήμα θεωρώ το να συνειδητοποιήσετε πως ήταν λάθος σας που πιστεύατε πως είσθε δημιουργοί ενός τελειότερου κόσμου και να ξέρετε ότι μας έχει δημιουργηθεί η εντύπωση πως υπήρξατε, λόγω των εξοντωτικών πολέμων, της φυσικής και ηθικής διάβρωσης της κοινωνίας, ανεπαρκή ηθικά πρότυπα.

Τέταρτο βήμα θεωρώ τη σωστή προώθησή μας στην παλαιότερα της ζωής, στην οποία αναμένουμε από σας να μας βοηθήσετε να περάσουμε το τείχος, που ορθώνεται μπροστά μας, το οποίο γίνεται όλο και πιο ψηλό, συμπαγές και δυσκολοπέραστο. Είστε κι εσείς θεατές του θλιβερού θεάματος, που παρατηρείται. Ο δρόμος έχει στενέψει πολύ. Πολλοί οι κλητοί, λίγοι οι εκλεκτοί.

Επίσης, υπάρχει κι αυτός ο τεράστιος ανταγωνισμός για την εξασφάλιση μιας θέσης στο δημόσιο με κομικό μισθό. Ποτέ άλλοτε δεν ήταν έτσι τα πράγματα. Και θέτω και τούτο και πιστεύω πως θα συμφωνήσετε μαζί μου. Μας κατηγορείτε, λοιπόν, για την αμορφωσιά μας. Λησμονείτε, όμως, πως εσείς την προετοιμάσατε, την οργανώσατε και μας την προσέφερατε;

Και τώρα στρέφομαι σε σας, αγαπητοί μου συνομήλικοι. Θα ήθελα να πω και σε σας πως από την ίδια τη φύση των πραγμάτων υπάρχουν κάποιες σχέσεις, που δεν αντιστρέφονται. Λόγου χάρη, η σχέση του δασκάλου και του μαθητή. Οι θέσεις τους δεν ανταλλάσσονται. Ο ένας ανοίγει το δρόμο, ενώ ο άλλος τον ακολουθεί. Είναι αδύνατο έως και ακατόρθωτο να ηγείται ο μαθητής του δασκάλου. Ο τελευταίος «έπαθε και έμαθε» πρώτος.

Και βέβαια, ας μην ξεχνάμε πως είμαστε διαφορετικοί άνθρωποι και ότι ζούμε διαφορετική νεότητα από εκείνη, που έζησαν οι σημερινοί ενήλικοι. Αυτοί τσακίστηκαν σε μακρές πορείες, στο χιόνι και στο λιοπίρι, και πλάγιασαν στις λάσπες πεινασμένοι και πληγωμένοι, ώστε εμείς σήμερα να απολαμβάνουμε την ειρήνη. Έπειτα, οι πύλες του πανεπιστημίου ίσως να ήταν ανοιχτές. Πόσοι όμως είχαν τα οικονομικά μέσα, για να σπουδάσουν;

Τέλος και η οικογένεια ήταν βαρύς ζυγός. Η γυναίκα δεν είχε αυθυπαρξία και όποιος προστάτευε άγαμες αδελφές, ήταν καταδικασμένος να σηκώνει αγόγγυστα τα βάρη της οικογένειας. Εμείς αυτά δεν τα ζήσαμε και θα έπρεπε να είμαστε ευτυχείς γι' αυτό.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Παναγιώτης Φράγκος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΡΑΓΚΟΣ (Νομός Λέσβου): Κύριε Πρόεδρε, σεβαστό Προεδρείο, φίλες και φίλοι έφηβοι βουλευτές, ονομάζομαι Παναγιώτης Φράγκος και κατάγομαι από τη

Μυτιλήνη. Εκπροσωπώ δηλαδή το Νομό Λέσβου και συγκεκριμένα το Λύκειο Άντισσας.

Βασικά το θέμα που ήθελα να αναπτύξω, αφορούσε το ρατσισμό, εφ' όσον όμως έχει αναπτυχθεί διεξοδικά, θα με απασχολήσει το άγχος των νέων, κυρίως σε συνάρτηση με την εκπαίδευση, που πιστεύω ότι αγγίζει τους περισσότερους από εμάς.

Η επίμονη αναφορά στην απουσία σταθερής εκπαιδευτικής πολιτικής, στις δυσμενείς συνθήκες των σχολών και κατά κανόνα πρόχειρων μεταρρυθμίσεων για μας τους μαθητές είναι γνωστή. Η εποχή της πτυχιομανίας, όπως εύστοχα χαρακτηρίζεται η εποχή μας, μόνο αρνητικές συνέπειες μπορεί να έχει για την ψυχολογία του κάθε Έλληνα μαθητή.

Απόρροια, λοιπόν, της δομής της σύγχρονης παιδείας είναι και το άγχος, που μας διακατέχει. Οι κάθε τόσο νεωτερισμοί στα προγράμματα, τις εξετάσεις, τη βαθμολογία σκορπίζουν φοβερές και έντονες ανησυχίες για το μέλλον των νέων. Αποδέκτης, συνεπώς και φορέας του άγχους της παιδαγωγικής πράξης γίνεται ο νέος στη μικρή αυτή ηλικία, για να πολλαπλασιαστεί αυτό αργότερα μέσα στην ανταγωνιστική κοινωνία.

Οι υποχρεώσεις τους δεν περιορίζονται στη συνέπεια τους στα μαθήματα του σχολείου. Επιδίδονται στην εκμάθηση γλωσσών, ασχολούνται με τη γυμναστική και άλλα. Συνήθως νέοι με καλές επιδόσεις σε κάποιο ή σε όλα τα αντικείμενα, που σπουδάζουν, καταλαμβάνονται από άγχος για την επιτυχία και τη διάκρισή τους. Χαρακτηριστική περίπτωση το άγχος των πανελλαδικών για την εισαγωγή σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Το πρόβλημα της επιλογής του αυριανού επαγγέλματος, τους δημιουργεί άγχος, γιατί πρέπει ταυτόχρονα να εναρμονίζεται με τα οράματά τους, τις κλίσεις τους και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις συνθήκες της κοινωνίας, έτσι ώστε ο νέος που θα το εξασκεί, να διασφαλίζεται οικονομικά.

Ιδιαίτερα έντονο είναι το άγχος, όταν οι νέοι έρχονται αντιμέτωποι με την κατάσταση, που επικρατεί σήμερα στο χώρο της αγοράς εργασίας. Ενώ σφύζουν από ενεργητικότητα, δεν μπορούν να τη διοχετεύσουν σε κάποιο πόστο εργασίας είτε γιατί δεν έχουν επαρκή προσόντα είτε γιατί υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός.

Ωστόσο, το άγχος, φίλες και φίλοι έφηβοι βουλευτές, δε στρέφεται μόνο γύρω από τον άξονα της παιδείας. Οι ρυθμοί της οικογένειας, όπου όλοι ασθμαίνουν, για να προλάβουν, παρασύρουν στους ίδιους ρυθμούς και στην ίδια ένταση κάθε νέο. Εξάλλου ο τελευταίος, ιδιαίτερα επιρρεπής στον τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς των ενηλίκων, παρασύρεται στους γρήγορους ρυθμούς της καθημερινότητας και της έντονης ανησυχίας για το μέλλον.

Το αίσθημα της ανασφάλειας και της αβεβαιότητας, αλλά και διάφορες οργανικές παθήσεις, όπως οι καρδιοπάθειες,

είναι απόρροια του άγχους. Η έλλειψη της ουσιαστικής επικοινωνίας με τους συνομηλίκους μας, η αλλοτρίωση, η αποξένωση και η απομόνωση πηγάζουν απ' αυτό.

Ποτέ άλλοτε ο νέος δεν ήταν τόσο συγκρατημένος στα συναισθήματά του, τόσο στενόψυχος, συμφεροντολόγος και ψυχρός υπολογιστής. Ποτέ άλλοτε δεν ήταν, παρά το πλήθος των υλικών αγαθών και ανέσεων, λιγότερο ευτυχής και περισσότερος δυστυχισμένος.

Οι νέοι πρέπει να απολαμβάνουν τη συμπαράσταση των οικείων τους στα ποικίλα προβλήματά τους, να γίνεται συζήτηση και να υπάρχει διάθεση και προθυμία επικοινωνίας εκ μέρους και των δύο πλευρών. Πρέπει να ζούμε μέσα σε ένα ήπιο οικογενειακό κλίμα, που να λειτουργεί κατευναστικά, να επιβραβεύονται οι προσπάθειές μας, να επιδοκιμάζονται οι κόποι μας, να μας παρέχονται κάποιες ικανοποιήσεις ως ανταμοιβή. Θα πρέπει να μεριμνήσει το κράτος για αθλητικές εγκαταστάσεις σε κάθε νομό της χώρας, ώστε να εξασφαλίζεται, μέσω της άθλησης, ψυχική ισορροπία και αισιοδοξία στους νέους.

Κυρίως, όμως, απαιτείται οι φορείς, που αναλαμβάνουν τον επαγγελματικό μας προσανατολισμό, να είναι ιδιαίτερα κατατοπιστικοί. Πρέπει να γνωρίζουμε τι θα αντιμετωπίσουμε και να μην εκλαμβάνουμε το χώρο της εργασίας ως χάος. Ο δρόμος μας μέσα σ' αυτόν το χώρο πρέπει να αντιμετωπίζεται λογικά και φιλοσοφημένα, ψύχραιμα και προγραμματισμένα.

Απαιτείται, τέλος, μέριμνα για περισσότερες ευκαιρίες εργασίας σ' αυτούς που πλήττονται από την ανεργία, μέσα από την επιμόρφωση και την κατάρτιση στα πλαίσια της χειραγώγησης σε σύγχρονα επαγγέλματα. Συνεπώς, λοιπόν και γενικώς το άγχος, η ψυχική αυτή κατάσταση γεμάτη ανησυχία, ένταση και αγωνία των νέων, εξηγεί τη νευρωτική τους συμπεριφορά, το απότομο ύφος, την οξυθυμία τους.

Το βέβαιο είναι ότι τις περισσότερες φορές το άγχος αφήνει να προσπεράσουν και να φύγουν ανεπιστρεπτή πολλές στιγμές, τις οποίες θα μπορούσε ο άνθρωπος να είχε απολαύσει με χαρά, αντί να διακατέχεται απ' αυτό, πολύ περισσότερο όταν ο άνθρωπος αυτός είναι νέος. Και ενώ το αίμα του θα έπρεπε «να βράζει», όπως συνηθίζουμε να λέμε, ο ίδιος συντρίβεται στις συμπληγάδες των μαθητικών του υποχρεώσεων και όχι μόνο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Σταυρούλα Γαβρά, έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΓΑΒΡΑ (Β' Αθήνας): Ονομάζομαι Σταυρούλα Γαβρά και εκπροσωπώ το Β' Γενικό Λύκειο της Νέας Φιλαδέλφειας.

Ζητήθηκε από εμάς τους μαθητές να εκθέσουμε τους προβληματισμούς μας γύρω από οποιοδήποτε θέμα της σύγχρονης κοινωνικής ζωής, που μας αγγίζει και μας ενοχλεί περισσότερο. Η επιλογή δεν ήταν εύκολη. Αισθάνομαι όμως ότι αυτό, που κυρίως με ερεθίζει και οδηγεί τη νεανική μου φύση στο να επαναστατεί, είναι το πρόβλημα της εγκληματικής

συμπεριφοράς, που εντοπίζεται σε μεγάλη μερίδα του νεανικού πληθυσμού.

Ναι, δυστυχώς η νεανική εγκληματικότητα τα τελευταία χρόνια ακολουθεί συνεχώς μια ανιούσα τάση και το ανησυχητικό είναι ότι οι δείκτες είναι πιο υψηλοί στις ευαίσθητες ηλικιακές περιόδους των 16 έως 19 ετών. Μια μεγάλη μερίδα νέων μας σήμερα έχει παρασυρθεί από ξενικά πρότυπα και εκδηλώνει αντικοινωνική συμπεριφορά.

Κινούνται πολλοί μαζί, έχουν ορισμένους χώρους συγκέντρωσης, τα λεγόμενα «στέκια», έναν ιδιαίτερο τρόπο συμπεριφοράς, ένδυσης και ομιλίας. Αποπροσωποποιούνται μέσα σε απρόσωπες, άτυπες οργανώσεις τύπου «πανκς» και «χούλιγκανς». Αναπτύσσουν μια ιδεολογία πεζοδρομίου, με κύριο χαρακτηριστικό της την έξαρση της βίας και την περιφρόνηση της ζωής, δικής τους και ξένης.

Αγαπούν την ένταση, εκκωφαντική μουσική, ναρκωτικά, ταχύτητα. Διακατέχονται από μία φιλοσοφία παροντισμού, βλέπουν το σήμερα, αλλά όχι το αύριο, μισούν το χθες για ό,τι τους πρόσφερε. Δεν σέβονται καμία αξία. Ζουν μέσα στο μηδέν για το μηδέν, στο λεξιλόγιό τους κυριαρχεί η σεξουαλική χυδαιολογία, μια ωμή προσβολή της αρσενικότητας και της θηλυκότητας, που κατεβάζει τον άνθρωπο στο επίπεδο του κτήνους.

Το πιο φοβερό όμως είναι ότι οι νέοι αυτοί οπλοφορούν, σιδερένιες γροθιές, αλυσίδες και άλλα. Πότε όμως πρόφτασαν να τα μάθουν όλα αυτά; Από τον κινηματογράφο και την τηλεόραση, τους τουρίστες της φυλακής;

Όλοι γνωρίζουμε πως ο τόπος μας δεν υπήρξε ποτέ αγνός σε θέματα εγκληματικότητας. Ως τα νεότερα χρόνια, στην ύπαιθρο οργιάζε η ληστεία και στα αστικά κέντρα υπήρχαν περιοχές απαγορευμένες και για την ίδια την αστυνομία. Τώρα οι νέοι δράστες σκοτώνουν για μερικά κατοστάκια, με μόνο επιχείρημα τη λέξη «έτσι» ή «έκανα την πλάκα μου».

Τελικά, οι νεαροί κακοποιοί έχουν πετύχει αυτό που πάντα επιζητούσαν, να γίνονται επίκεντρο των συζητήσεων, να γίνουν ο φόβος και ο τρόμος του κόσμου. Οι πιάτσες τους έχουν γίνει ο φόβος και ο τρόμος για τον απλό πολίτη.

Λίγοι τολμούν σήμερα να κυκλοφορήσουν νύχτα σ' ένα έρημο δρόμο σκοτεινό. Εκεί όμως, που η νεανική εγκληματικότητα εκδηλώνεται με τη χειρότερη μορφή της είναι στα λεγόμενα «σεξουαλικά εγκλήματα». Οι γυναίκες τρέμουν να κυκλοφορήσουν μόνες τους αργά το βράδυ. Τρομάζουν, όταν ακούν πίσω τους βήματα.

Όλα αυτά διαπιστώνουμε σήμερα ως προς τη νεανική εγκληματικότητα. Αλλά, ποιος ευθύνεται για την κατάσταση αυτή; Πού πρέπει να επιρρίψουμε τις περισσότερες ευθύνες; Στο ίδιο το άτομο ή στην κοινωνία;

Όλοι γνωρίζουμε ότι ο εγκληματίας δε γεννιέται από τη μάνα του έτσι, αλλά τον κάνει η κοινωνία. Μαζί με το άτομο αναπαράγει και την εγκληματικότητά του. Μια κοινωνία καταναλωτική είναι κοινωνία ανοχής. Η κρίση των ιδεών και

των αξιών, η αμφισβήτηση των πάντων τροφοδοτεί το έγκλημα, τουλάχιστον δεν το εμποδίζει. Η έλλειψη ηθικών αρχών και φραγμών, η εξάλειψη του αυτοσεβασμού και σεβασμού προς την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η προσκόλληση στο υλικό και η περιφρόνηση προς καθετί πνευματικό, η κρίση του θεσμού της οικογένειας, η μοναξιά, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που ωραιοποιούν τους εγκληματίες, μπορούν να προστεθούν ως αιτία.

Συνεπώς, η δομή της σύγχρονης καταναλωτικής-υλιστικής κοινωνίας ευθύνεται στο μεγαλύτερο βαθμό για την έξαρση της εγκληματικότητας.

Η ευθύνη βαρύνει βέβαια και το ίδιο το άτομο. Όλοι οι νεαροί κακοποιοί, όταν διαπράττουν το έγκλημά τους, γνωρίζουν πολύ καλά τι ακριβώς κάνουν. Μπορεί η κοινωνία να εξωθεί συχνά στο έγκλημα, αλλά και το άτομο είναι εκείνο που θα πάρει τελικά την ευθύνη για τη διάπραξη του. Υπάρχουν όμως, και νέοι που δουλεύουν και μοχθούν στους αγρούς, στα εργοστάσια, στο βιβλία. Νέοι που διάλεξαν το δρόμο της τίμιας βιοπάλης.

Οι νέοι έχουν ανάγκη από μια ενιαία συμφιλωμένη οικογένεια. Δυστυχώς, αυτό πάρα πολλές φορές δεν είναι εφικτό. Όταν βλέπει ο νέος την αδιαφορία των γονιών, όταν τους βλέπει να μαλώνουν συνέχεια, ο νέος βρiscos αποκούμπι και παρηγοριά στη βία. Παρασύρεται έτσι ευάλωτος, όπως είναι. Δεν υπάρχει κανείς να τον εμποδίσει. Αιτία αποτελεί βέβαια και η εξασθενημένη βούληση, η άγνοια, η περιέργεια, ο καταναλωτισμός.

Εκείνο που περισσότερο υπάρχει στην εποχή μας είναι μια σύγκλιση ευθυνών και του ατόμου και της κοινωνίας σε ένα κοινό σημείο: Η κοινωνία ανέχεται και το άτομο επωφελείται. Από το σημείο αυτό πρέπει να αρχίσει η θεραπεία του κακού. Η κοινωνία θα πρέπει να ελέγχει περισσότερο τα μέλη της και από την άλλη οι νέοι να σκεφθούν πως υπάρχουν τα σχολεία, τα μουσεία, οι πινακοθήκες και όχι μόνο τα δικαστήρια και τα κελιά.

Ναι, τη βία τη γεννούν οι μεγάλοι, η κοινωνία μας. Μα, η τελική απόφαση είναι δική μας. Πρέπει να αντιστεκόμαστε στους πειρασμούς, να προσέχουμε τις παρέες μας. Ας μην αφήσουμε τις δυσκολίες της ζωής να μας κλονίσουν. Δεν είναι σωστό να περιμένουν οι μεγάλοι να λύσουμε εμείς όλα τα προβλήματα, όταν οι ίδιοι δεν κάνουν τίποτα.

Πιστεύω πως αν οι μεγάλοι νοιάζονταν για μας, τώρα δε θα είχαμε φθάσει σε αυτή την κατάσταση. Πού είναι αυτοί, που λένε πως νοιάζονται για τους νέους; Μόνο μεγάλα λόγια είναι; Πού είναι η κοινωνική πρόνοια; Πού είναι τα κατάλληλα ιδρύματα; Πού είναι οι ψυχολόγοι στα σχολεία; Πουθενά, ανύπαρκτοι. Ανύπαρκτη, όμως, δεν είναι και η νεανική εγκληματικότητα. Αν δεν κάνουμε κάτι γρήγορα, τότε το πιο ζωτικό κομμάτι της κοινωνίας, οι νέοι μας θα αυτοκαταστρέφονται και συγχρόνως θα καταστρέφουν και τους συνανθρώπους τους.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Χριστίνα Μιχαηλίδου έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Αμμόχωστος): Λέγομαι Χριστίνα Μιχαηλίδου, είμαι από την Αμμόχωστο και μένω προσωρινά στη Λευκωσία. Εκπροσωπώ το Λύκειο «Αποστόλου Βαρνάβα» Λευκωσίας.

Αγαπητό Προεδρείο, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να σας καταθέσω τις απόψεις μου σχετικά με ένα ζήτημα, το οποίο με αγγίζει ιδιαίτερα: Αυτό των εξαρτησιογόνων ουσιών.

Επειδή αρκετοί ομιλητές έχουν μιλήσει γι' αυτό και δε θα ήθελα να επαναλάβω τα ίδια, θα πω μόνο ορισμένα βασικά πράγματα.

Το θέμα των εξαρτησιογόνων ουσιών είναι, κατά τη γνώμη μου, εξίσου σπουδαίο με εκείνο του αφοπλισμού και της ειρήνης. Γιατί, αν δε θέλουμε μια ανθρωπότητα ερειπωμένη, νεκρή από τα πυρηνικά όπλα, δε θέλουμε επίσης και μια ανθρωπότητα ερειπωμένη ψυχικά και σωματικά από τις εξαρτησιογόνες ουσίες, όπως είναι τα ναρκωτικά, το τσιγάρο, το αλκοόλ και άλλα.

Το πρόβλημα των εξαρτησιογόνων ουσιών είναι ένα πρόβλημα που αφορά κυρίως εμάς τους νέους, γι' αυτό και η λύση του προβλήματος αυτού πρέπει να αρχίζει από εμάς.

Πρώτα απ' όλα, θα έπρεπε να ενημερώνονται οι νέοι γι' αυτά τα θέματα από το σχολείο και όχι από γνωστούς και διάφορα φυλλάδια. Πρέπει, επιτέλους, η παιδεία να πάψει να προσφέρει στους νέους στείρες γνώσεις, που ίσως και οι περισσότερες από αυτές να τους είναι άχρηστες, αλλά να τους βοηθά να προβληματίζονται και να κρίνουν σωστά διάφορες καταστάσεις, ούτως ώστε να μπορούν να ενταχθούν στη κοινωνία, ξέροντας πως πρέπει να αντιμετωπίσουν κάθε κίνδυνο και πώς να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες της ζωής.

Ακόμα πρέπει στα σχολεία να υπάρχει ψυχολόγος που να παρακολουθεί τα παιδιά, να συζητά μαζί τους και να τους δίνει τη βοήθεια ή τη γνώμη του για τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Κάτι άλλο που θα μπορούσε να γίνει θα ήταν η οργάνωση διάφορων διαλέξεων στα σχολεία από ανθρώπους κατάλληλα καταρτισμένους στο θέμα.

Προχωρώντας, θα ήθελα να αναφέρω ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, τουλάχιστον στην ιδιαίτερή μου πατρίδα, την Κύπρο. Πρόσφατες στατιστικές έχουν δείξει ότι γύρω στο 4% των παιδιών των δημοτικών σχολείων καπνίζουν. Αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί, αν μπει ένα όριο κατώτερης ηλικίας στην αγορά τσιγάρων και αλκοολούχων ποτών, γιατί είναι απάνθρωπο να αφήνεις αυτές τις μικρές αθώες υπάρξεις να καταστρέφουν τη ζωή τους με αυτόν τον τρόπο.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα των πρώην χρηστών ναρκωτικών. Ένα τραγούδι λέει: «Βαρέ-

θηκα τις νύχτες τις λευκές, σαν άνθρωπος κι εγώ θέλω να ζήσω».

Τι είμαστε εμείς άραγε που μπορούμε να στερούμε σ' αυτούς το δικαίωμα να επανενταχθούν στην κοινωνία; Μήπως αυτοί δεν αξίζουν μια δεύτερη ευκαιρία στη ζωή;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, μια πρόταση θέλω να πω.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Είναι προτιμότερο να δίνουμε μία μάχη χωρίς τέλος, παρά ένα τέλος χωρίς μάχη.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συμφωνώ μαζί σας.

Η Ειρήνη Μποτή, έχει το λόγο.

ΜΠΟΤΗ ΕΙΡΗΝΗ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συναδελφοί, σκοπός μου δεν είναι να σας πείσω για την εγκυρότητα των λόγων μου, αλλά να σας μεταφέρω κάποιες προσωπικές απόψεις για θέματα κοινωνικής φύσεως, για θέματα που έχουν ως αφετηρία και ως κατάληξη τον άνθρωπο, ο οποίος με την εκμετάλλευση που πηγάει ή στρέφεται σ' αυτόν και την απάθειά του διαμορφώνει την εικόνα της κοινωνίας.

Οι αντιθέσεις και οι αντιφάσεις του πολιτισμού ωθούν τον άνθρωπο να ταλαντεύεται ανάμεσα στο ρόλο του θύματος και του θύτη, να πελαγοδρομεί σε ατέρμονες διαδικασίες, χωρίς πολλές φορές να τις συνειδητοποιεί. Έτσι ο ίδιος θεσπίζει και υπερασπίζεται τα δικαιώματά του και από την άλλη μεριά κατακερματίζει τα αντίστοιχα των συνανθρώπων του.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της στάσης αυτής αποτελεί ο ρατσισμός. Όσο και αν αποποιούμαστε την ευθύνη του, τα κρούσματά του μας υπενθυμίζουν την ύπαρξή του.

Στην Ελλάδα ο φυλετικός ρατσισμός τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε έξαρση. Μετανάστες, που προέρχονται από χώρες με έντονα οικονομικά και πολιτικά προβλήματα, εναποθέτουν τις ελπίδες τους για επαγγελματική αποκατάσταση, οικονομική αρωγή, κοινωνική ζωή στην φιλευσπλαχνία των γηγενών και ουσιαστικά αντιμετωπίζουν την απέχθεια ή εκμετάλλευση της, ως επί το πλείστον, χειρωνακτικής τους εργασίας. Από τη μεριά τους οι μετανάστες, για να αποκαταστήσουν τη ρατσιστική ισορροπία, επιδίδονται σε ληστείες, φόνους και άλλες αξιοποινες πράξεις. Οφθαλμός αντί οφθαλμού, λοιπόν, και διαίωνη της κατάστασης εις βάρος όλων.

Κρούσματα ρατσισμού σημειώνονται εις βάρος των ναρκομανών. Περιθωριοποιούνται, ξεγράφονται από τα κατάστιχα τα δικά μας. Άλλοι πάλι εξαντλούμαστε σε θεωρητική συζήτηση στην αναζήτηση αιτίων, συνεπειών και λύσεων και άλλοι διχαζόμαστε ως προς το δικό μας χρέος.

Θεωρώ ότι η επανένταξή τους στην κοινωνία δεν είναι

επιθυμητή. Σε έναν κόσμο που ο ένας ζητά να επιβληθεί στον άλλο, όπου υπάρχουν καλούπια για τους ανθρώπους και η ναρκωμένη συνείδηση απωθεί κάθε πρωτοβουλία και πράξη.

Σε αυτό το θολό κόσμο έρχεται να επιβεβαιώσει τα προλεχθέντα ένα γεγονός. Πρώην τοξικομανής που ξέφυγε από την κόλαση καταδικάζεται σε μια άλλη κόλαση, για να μην του δοθεί η ευκαιρία να ανατρέψει τη δική μας κόλαση. Ναρκωτικά, ζωή και στη μέση φυλακή.

Το να απορρίπτεις το θάνατο, όταν έχεις φθάσει τόσο κοντά του, για μένα είναι γενναιότητα που πρέπει να επιβραβευθεί και όχι πράξη άξια καταδίκης. Η στέρηση της δυνατότητας για προσπάθεια κατάκτησης της ζωής, για μένα είναι ρατσισμός.

Κρούσματα ρατσισμού, επίσης, παρατηρούνται σήμερα εις βάρος των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες. Χρηζουν βοήθειας για να εξασφαλιστούν οι πρακτικές προϋποθέσεις να αναδείξουν το μεγαλείο τους. Γιατί ποιος από μας, αν δεν είχε την όρασή του, θα μπορούσε να διαβάσει; Ποιος από μας, χωρίς χέρια, θα μπορούσε να ζωγραφίσει; Ποιος από μας, χωρίς πόδια, θα μπορούσε να τρέξει; Ποιος από μας, χωρίς να μπορεί να μας ακούσει, θα ύψωνε τη φωνή του παραπάνω από τη δικιά μας και θα εξέφραζε την καθαρή αλήθεια;

Τέλος, αγαπητοί μου συνάδελφοι, ρατσισμός εμφανίζεται ανάμεσά μας. Κατοικούμε στη βόρεια, στη κεντρική, στη νότια Ελλάδα, στη Κύπρο ή είμαστε απόδημοι Έλληνες και δίνουμε το δικαίωμα να λένε ότι χωριζόμαστε, ότι δεν είμαστε ενωμένοι και ότι ο ένας στρέφεται εναντίον του άλλου.

Νομίζω ότι ο ρατσισμός δεν πρέπει να υπάρχει ανάμεσά μας. Οι λύσεις μπορεί να βρίσκονται στους νόμους που έχουν ως αφετηρία τους ανθρώπους και δημιουργούν έναν κλοιό προστασίας. Πρέπει όμως να καταλήγουν πάλι σε μας. Δεν υπάρχουν για εκφοβισμό, αλλά για τον σεβασμό, όπως και οι άγραφοι, οι ηθικοί νόμοι.

Ο ρατσισμός είναι ένα θέμα, του οποίου η λύση βασίζεται πρωταρχικά στους ηθικούς νόμους. Η ανθρώπινη ιδιότητα δε σχετίζεται ούτε με χαρακτηριστικά μορφής, ούτε με κατηγοριοποιήσεις, αλλά επιβάλλει την καλλιέργεια νου, ψυχής και πνεύματος, ώστε να αποτρέπονται ή να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας ή οποιας άλλης φύσης.

Η παιδεία, λοιπόν, επιβάλλεται να είναι αφ' ενός μεν μια διαδικασία σύγχρονη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των καιρών, αφ' ετέρου χρειάζεται η σωστή καθοδήγηση των νέων, ώστε να δραστηριοποιούνται σε θέματα πολιτικά, ηθικά, κοινωνικά.

Γι' αυτό θα πρότεινα τη συγγραφή νέων βιβλίων, την ένταξη καινούριων μαθημάτων, έτσι ώστε να επικεντρώνουμε το ενδιαφέρον μας σε θέματα που έχουν σχέση με τον άνθρωπο, να μαθαίνουμε την ιστορία της χώρας μας, όχι τόσο της επανάστασης του 1821, την οποία διδασκόμαστε

από την ΣΤ' Δημοτικού μέχρι τη Β' Λυκείου συνεχώς, αλλά να μαθαίνουμε και για την Κύπρο και για προηγούμενες περιόδους.

Επίσης, θα επιθυμούσα οι μαθητές, στα πλαίσια του σχολικού προγράμματός τους να συμμετέχουν σε κοινωνικές υπηρεσίες.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Άννα Πισκιλίδου έχει το λόγο.

ANNA ΠΙΣΚΙΛΙΔΟΥ (Νομός Κοζάνης): Θα ήθελα να κάνω μια δήλωση για το ρατσισμό. Στη χώρα μας παρατηρείται και το φαινόμενο της ρατσιστικής αντιμετώπισης των κατοίκων της Βόρειας Ελλάδας από τους κατοίκους της Νότιας Ελλάδας.

Ελλάδα θεωρείται μόνο η Αθήνα και η Πελοπόννησος. Εμείς οι Μακεδόνες θεωρούμαστε «Βούλγαροι». Είμαι βαθύτατα λυπημένη, γιατί αυτές τις αντιλήψεις τις έχουν και άνθρωποι του πνεύματος όπως ο κ.Μπαμπινιώτης.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ανεξάρτητα από τις όποιες ατυχίες, ενδεχόμενα, διατυπώσεις που μπορεί να περιλαμβάνονται σ' ένα τόσο μεγάλο και άρτιο επιστημονικά πόνημα, όπως είναι το λεξικό, δε θα πρέπει να μετατρέπεται μια προσπάθεια σε μια αντιπαράθεση και να χάνεται η ουσία.

Παίρνω την αφορμή για να το πω αυτό από την τοποθέτηση της δεσποινίδος, γιατί πιστεύω ότι το πόνημα του κ. Μπαμπινιώτη, έξω επαναλαμβάνω, από τις όποιες ενδεχόμενα αμφίσημες πολλές φορές προσεγγίσεις και ερμηνείες που μπορεί να κάνει ο καθένας από μας, είναι έκφραση μιας σύγχρονης αντίληψης, αλλά και μιας σύγχρονης ζωσας πραγματικότητας για τη γλώσσα, που σημαίνει ότι χρειάζεται απ' όλους όσοι εμπλέκονται στη διαδικασία αυτή, μεγαλύτερη σοβαρότητα και μεγαλύτερη αν θέλετε ευθύνη, απέναντι στη γλώσσα, στον πολιτισμό, στην ιστορία, αλλά και στις μελλούμενες γενιές. Αυτό σαν αφορμή για τα όσα είτε η δεσποινίς.

Ακόμα, επειδή μου ζητάτε το λόγο για διάφορες τοποθετήσεις, θα ήθελα να παρακαλέσω να αποφεύγονται όταν είναι ασπόνδυλες, δεν εντάσσονται δηλαδή σε μια διαδικασία ροής της συζήτησής μας, και δεν συνδέονται με τις όποιες τοποθετήσεις προηγούνται.

Ορίστε δεσποινίς Νικητά, έχετε το λόγο.

ΗΛΙΑΝΑ ΝΙΚΗΤΑ (Β' Αθήνας): Λέγομαι Ηλιάνα Νικητά και εκπροσωπώ το Β' Λύκειο Γαλασίου.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ στους νέους του σήμερα, κάτι που αφορά όλους τους έφηβους.

Νέος θα πει να είσαι αυθόρμητος, να αμφιβάλεις, να προτείνεις. Νέος θα πει να υπερασπίζεσαι τα δικαιώματά σου. Κάποιοι λένε ότι οι νέοι είναι η ελπίδα του αύριο. Εγώ θα πω, η δύναμη του σήμερα. Γιατί εμείς οι νέοι, εμείς οι έφηβοι πρέπει να κάνουμε το μεγάλο βήμα, το βήμα που θα μας οδηγήσει σε μια καλύτερη Ελλάδα. Επιβάλλεται να αποδεσμευ-

θούμε από την άθλια κοινωνία των ναρκωτικών, της βίας, του ρατσισμού. Γιατί αν ακόμα και εμείς οι νέοι γίνουμε οι στρατιώτες ενός άρχοντα, αν υποκίψουμε και εμείς δηλαδή στη δύναμη του χρήματος, του συμβόλου της δήθεν πολιτισμένης κοινωνίας, τότε θα υποδουλωθούμε, τότε θα μας στερήσουν τα νιάτα μας, τότε ναι, θα μας σκοτώσουν πραγματικά.

Γνωρίζω καλά ότι δεν είμαστε μόνο εμείς οι υπαίτιοι. Είναι πολλοί άλλοι, αλλά και εμείς. Δεν ευθύνονται οι νέοι που μπορεί να μην έχουν ιδανικά, γιατί δεν μπορούν να ανέβουν πατώντας πάνω στα σαθρά θεμέλια της κοινωνίας. Λέω της κοινωνίας, γιατί δεν μπορεί αυτή να είναι η κοινωνία μας, γιατί δε θέλω να πιστεύω πως είναι δυνατόν οι νέοι να ανήκουν σε μια τέτοια κοινωνία, χωρίς φυσικά αυτό να σημαίνει ότι αποστασιοποιούμαστε.

Μας λέτε ότι εμείς οι έφηβοι μπορούμε να μιλάμε ελεύθερα. Μιλάμε, αλλά κανείς δεν μας ακούει. Ακόμα και σ' αυτή την περίπτωση, με τη Βουλή των Εφήβων, πόσες προτάσεις μας θα γίνουν πραγματικότητα; Ποιοι είναι αυτοί οι πολιτικοί που θα σκεφτούν τις δικές μας επιθυμίες; Να σας πω εγώ; Κανείς. Γι' αυτό πρέπει να δράσουμε δυναμικά και αμεύλικτα, να κάνουμε τους δικούς μας συλλόγους, τις δικές μας επιτροπές, συζητώντας και προτείνοντας λύσεις για τα κοινωνικά προβλήματα και, έπειτα, καταθέτοντας τις προτάσεις μας στους εκπροσώπους του λαού, στους Βουλευτές. Αυτοί, βέβαια, θα πρέπει να είναι διατεθειμένοι να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων μας.

Αυτά που λέω μπορεί να θεωρηθούν από κάποιους γενεολογίες, μα πιστεύω πως εκεί βρίσκεται η λύση του προβλήματος. Αν εμείς προσπαθήσουμε για ένα ασφαλές μέλλον, αν κάνουμε τα οράματά μας πραγματικότητα, αν αρνηθούμε να γίνουμε συμμετοχοί στην παράλογη λογική τους, αν δείξουμε τη δύναμή μας, είναι σίγουρο ότι θα καταφέρουμε να τους πούμε «όχι, εμείς δε θα σκοτώσουμε τη ζωή μας, εμείς θα είμαστε τα παιδιά ενός αλλιώτικου κόσμου, θα κάνουμε αυτό τον κόσμο διαφορετικό».

Και να είστε σίγουροι, αγαπητοί συνάδελφοι, πως θα βρούμε συνοδοιπόρους στα όνειρά μας.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Ευθύμιος Βέργος, έχει το λόγο.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΒΕΡΓΟΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Ονομάζομαι Ευθύμιος Βέργος και έρχομαι εδώ εκπροσωπώντας το Α' Λύκειο Ωραιοκαστρου.

Το γεγονός ότι ελάχιστοι ήταν αυτοί που επεσήμαναν το δημογραφικό πρόβλημα σ' αυτή την Επιτροπή των πενήντα οκτώ ατόμων, μας οδηγεί δυστυχώς στο συμπέρασμα πως μεγάλο μέρος των Ελλήνων δεν έχει συνειδητοποιήσει το μέγεθος του επερχόμενου κινδύνου.

Για να είμαστε πιο σαφείς, το επίπεδο γονιμότητας κυμαίνεται στο 1,1 παιδί ανά γυναίκα, ενώ απεναντίας το επίπεδο αναπλήρωσης των γενεών είναι 2,1.

Κατά συνέπεια, δημιουργείται το εξαιρετικά πολύπλοκο

πρόβλημα της υπογεννητικότητας με εκφάνσεις, τόσο στην κοινωνική όσο και στην οικονομική ζωή του τόπου μας.

Όσον αφορά τα εθνικά μας θέματα, η υπογεννητικότητα συνεπάγεται τη μείωση των στρατευσίμων, των φρουρών των συνόρων μας.

Παράλληλα οξύνονται τα πληθυσμιακά κενά, ιδίως σε παραμεθόριες περιοχές, με κίνδυνο να καλυφθούν αυτά από αλλοδαπούς ή και μειονότητες, δημιουργώντας έτσι ερεϊσμάτα για τους επίβουλους γείτονές μας για διεκδίκηση των περιοχών αυτών, όπως Θράκη, Ανατολικό Αιγαίο, Ήπειρος.

Στην οικονομία οι συνέπειες είναι δυσάρεστες. Πλήττεται άμεσα το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα, εξαιτίας του υψηλού βαθμού γήρανσης, οδηγώντας την αναλογία συνταξιούχων-εργαζομένων 1 προς 1. Μειώνεται επίσης αισθητά και ο τζίρος των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στο χώρο της παραγωγής παιδικών ειδών, όπως παιδικά ρούχα, παιχνίδια και άλλα.

Τέλος, στην κοινωνική ζωή χαλαρώνονται και εκφυλίζονται πολλοί θεσμοί όπως γυναίκα, παιδί, μητρότητα.

Από την άλλη πλευρά όμως, τί αντίθεση, πολλές χιλιάδες ζευγάρια στην πατρίδα μας προβαίνουν στο χειρότερο έγκλημα που διαπράττεται νόμιμα, την έκτρωση. Υπολογίζεται ότι πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες περίπου παιδιά, πριν συμπληρώσουν τους εννέα μήνες ζωής σκοτώνονται.

Με λύπη μας όμως διαπιστώνουμε ότι καμία μέχρι τώρα κυβέρνηση δεν έχει εφαρμόσει μια δημογραφική πολιτική που να λύνει το πρόβλημα. Χαρακτηρίζει δηλαδή τη Βουλή των Ελλήνων μια βραδύτητα για τη λήψη δραστικών αποφάσεων.

Παρ' όλα αυτά, οι κυριότερες από τις λύσεις που προτείνω, είναι οι εξής. Οικογένειες με τρία παιδιά να χαρακτηρίζονται πολύτεκνες. Να χορηγείται επίδομα για το τρίτο παιδί μέχρι το τέλος της πρώτης σχολικής ηλικίας, δηλαδή δώδεκα ετών, το ύψος του να αυξηθεί και να φτάσει στα όρια του κατώτατου μηνιαίου μισθού και με προοπτική αύξησης. Εκτός από την ίδρυση περισσότερων βρεφονηπιακών σταθμών, είναι επιτακτική η ανάγκη και η σύσταση σώματος βοηθών μητέρων από εκπαιδευμένες νέες που θα αναπληρώνουν το ρόλο της μάνας στο σπίτι, όσο είναι δυνατόν, όταν αυτές εργάζονται. Να τροποποιηθεί ο νόμος που ισχύει σήμερα για την υιοθεσία, γιατί καθώς είναι πολύπλοκος και γραφειοκρατικός, αποτρέπει τους τυχόντες απ' αυτήν. Να δημιουργηθούν ειδικά δημογραφικά κέντρα με σκοπό τη συνεχή παρακολούθηση και μελέτη των πληθυσμιακών αλλαγών.

Στις αρμοδιότητες των κέντρων αυτών συγκαταλέγεται και η υποβολή κατάλληλων προτάσεων για την αντιμετώπιση του δημογραφικού.

Με διοργάνωση ειδικών σεμιναρίων και προγραμμάτων τηλεοπτικών καναλιών να τονίζονται οι συνέπειες των εκτρώσεων στην υγεία των γυναικών και οικογενειών τους. Απαγόρευση των αμβλώσεων ως το πιο στυγερό έγκλημα της

σημερινής κοινωνίας. Αφαιρούμε τη ζωή από αθώες υπάρξεις, όταν εμείς οι ίδιοι επικρίνουμε τη θανατατική ποινή ή στηλιτεύουμε τη θυσία παιδιών που λάμβανε χώρα στην αρχαιότητα.

Αναγκαία είναι και η ανάληψη ενεργού δράσης από την ορθόδοξη εκκλησία και η κατάρριψη της αντίληψης από μέρους μας ότι η χριστιανική πίστη αποτελεί απαρχαιωμένο θεσμό που δεν έχει να μας προσφέρει τίποτα. Μια ζωντανή πίστη, όμως, μας βοηθά να αποφυγούμε την υποβάθμιση της ανθρώπινης πίστης μας με την προσφυγή μας στην έκτρωση ως εύκολου τρόπου αντιμετώπισης μιας κατάστασης.

Και τώρα απευθύνομαι σε σας, κύριε Πρόεδρε. Μη διαστάσετε να υλοποιήσετε τις προτάσεις που προτείνουμε ότι και αν σας κοστίσει, γνωρίζοντας αυτό και μόνο: Ότι η Ελλάδα μας με το δημογραφικό πρόβλημα έχει να αντιμετωπίσει το χειρότερο εχθρό, τον εχθρό εντός των πυλών, που μας οδηγεί στη γήρανση του πληθυσμού.

Παράλληλα να έχετε υπόψη σας τα εξής: Με κάθε ενέργεια σας για την άρση του προβλήματος επενδύετε ένα ανεκτίμητης αξίας κεφάλαιο στη νέα γενιά. Γιατί ποιος άλλωστε πρόκειται να πάρει τη σκυτάλη της εξουσίας από σας ή ποιος θα εργαστεί, θα μοχθήσει και θα συνεχίσει την ιστορία αυτής της χώρας, ποιος άλλος εκτός από εμάς τα παιδιά; Αν όμως αυτή η νέα γενιά στον αριθμό δεν είναι ικανοποιητική για την ανανέωση της προηγούμενης, πώς εμείς θα υπάρξουμε ως Έλληνες στο μέλλον;

Γρηγορείτε λοιπόν και μην εφησυχάζετε. Ψηφίστε νόμους πριν είναι αργά, γιατί χωρίς παιδιά θα είχε ο κόσμος μορφή;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ζωή Παπιά, έχει το λόγο.

ΖΩΗ ΠΑΠΙΑ (Α' Θεσσαλονίκης): Αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητοί σύνεδροι, ονομάζομαι Ζωή Παπιά και εκπροσωπώ το 6ο Λύκειο Θεσσαλονίκης.

Ένα πρόβλημα που με αγγίζει πραγματικά είναι η έξαρση της βίας και της εγκληματικότητας στη χώρα μας. Η βία που σήμερα προβάλλεται από παντού και έχει κατακτήσει κινηματογράφο, τηλεόραση, βίντεο, ηλεκτρονικά παιχνίδια, παιχνίδια με κομπιούτερ, κόμικς, κινούμενα σχέδια, βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά με κύριο θέμα της την αθώα παιδική και εφηβική ψυχή, τη δική μας ψυχή. Κράνη, τανκς, βόμβες, όπλα, σπαθιά, ρομπότ, διαστημόπλοια, ακόμη και κούκλες μάχης με διάφορες στολές και όπλα, για να μπορούμε να τις ντύνουμε και να τις εξοπλίζουμε, δημιουργούν κυριολεκτικά στο παιδικό δωμάτιο, και όχι μόνο, μια ατμόσφαιρα μάχης.

Παράλληλα βλέπουμε συνεχώς, διαβάζουμε, μιμούμαστε ίσως πολεμικούς ρόλους, σκηνές και φράσεις και μαθαίνουμε πώς να χρησιμοποιούμε όλον αυτόν τον εξοπλισμό. Αλλά δεν είναι μόνο η συνεχής προώθηση των πολεμικών παιχνιδιών στα χέρια μας, είναι και που η εξέλιξή τους προς το χει-

ρότερο στέλνει στο ανθρώπινο γένος μήνυμα για ολοκληρωτική καταστροφή.

Τα σημερινά πολεμικά παιχνίδια δεν είναι του ίδιου επιπέδου με εκείνα που υπήρξαν πριν από δύο ή τρεις δεκαετίες, για να μην πάμε και πολύ πιο πίσω. Όταν τα παιδιά βομβαρδίζονται με τη βία και την αναπαράγουν με τα σχετικά παιχνίδια τους, πώς μπορεί να μη χάσουν το ενδιαφέρον τους για την επίλυση προβλημάτων μέσω της κριτικής σκέψης, ανάλογα με την ηλικία τους, μέσω του διαλόγου, των επιχειρημάτων και των ειρηνικών προσπαθειών;

Τα παιδιά οπωσδήποτε επιζητούν να δουν στο τέλος τη νίκη του καλού ενάντια στο κακό, του σωστού εναντίον του λάθους, της αλήθειας εναντίον του ψεύδους, της αγάπης απέναντι στο μίσος. Όμως η έκταση που δίνεται στη δράση της βίας είναι δυσανάλογη με την ικανοποίηση που περιμένουμε από τη νικηφόρα εξέλιξη της δύναμης του καλού.

Τελικά οι εύπλαστες ψυχές μας πείθονται πως η βία είναι η μόνη λύση, ενώ αν κάναμε μια βαθύτερη ανάλυση, οπωσδήποτε θα βρίσκαμε ένα σωρό ειρηνικές και καθ' όλα αποδεκτές λύσεις. Όμως όλα τα παιχνίδια δεν έχουν αυτά τα στοιχεία. Οι σωστοί γονείς δε δίνουν στα παιδιά τους οτιδήποτε, αλλά μόνο αυτά που αξίζουν και μοχθούν για τη μόρφωσή τους. Φροντίζουν να μη στερηθούμε τίποτα από τα έντεχνα διαφημιζόμενα παιχνίδια, κάνοντας σωστές επιλογές για εμάς και όχι μόνο αυτό. Κάνουν προσπάθεια να βρουν τα παιχνίδια και τις παραστάσεις εκείνες που όχι απλώς θα μας τέρπουν και θα μας ωφελούν σημαντικά ή θα οξύνουν το πνεύμα μας, αλλά θα μας καθοδηγούν σωστά στη ζωή και θα μας ηθικοποιούν. Δηλαδή μας τροφοδοτούν με ό,τι ικανότερο και μεγάλο μπορούμε να φανταστούμε. Έτσι οι γονείς έχουν τη δυνατότητα να δείξουν στα παιδιά τους με το τι πρέπει να παίζουν, να τους μάθουν τη μέθοδο της επιλογής, να ξέρουν γιατί όλα τα παιχνίδια δεν μπορεί να τα αγοράζει κανείς αδιακρίτως. Μας μιλούν για τις προφυλάξεις που πρέπει να παίρνουμε όσον αφορά τα αυτοκίνητα, τους δρόμους, τα μαχαίρια, τα σπύρτα, τα σπασμένα γυαλιά, τις μπρίζες, τα φάρμακα, τα ναρκωτικά. Μια και δεν μπορούμε να ζήσουμε στη σύγχρονη κοινωνία μέσα σε μια γυάλα απομονωμένη και πάντοτε προστατευμένη, χρειάζομαστε σίγουρα και τα όπλα. Απαιτούνται και τα μέσα. Αυτά θα είναι, αλλά εμείς δε θα είμαστε εκτεθειμένοι και δε θα κινδυνεύουμε χάρη σ' αυτό, γιατί έχουμε από μικροί το ένστικτο της αυτοπροστασίας και έτσι μπορούμε να απομακρυνθούμε από επιζήμιες επιλογές.

Όμως, δεν πρέπει κανείς να ξεχνά ότι το κύριο χαρακτηριστικό του παιχνιδιού είναι η ψυχαγωγία και με τις δυο έννοιες που έχει η λέξη. Δηλαδή από τη μια χαρά, ξεγνοιασιά, ανάπαυλα, ξεκούραση, άνθισμα ψυχής και από την άλλη; Άγουμε την ψυχή μας σε κάτι που θα είναι χρήσιμο ωφέλιμο εποικοδομητικό, δημιουργικό, που θα βοηθήσει να ζήσουμε, γνωρίζοντας τρόπους μέσα από τη χαρά του παιχνιδιού. Ακόμη και η διαφωνία είναι ένα μάθημα ζωής.

Ένα υγιές και δυνατό ψυχικά παιδί, σημαίνει μια σωστή κοινωνία σημερινή και αυριανή.

Το χρέος για την προστασία δεν ανήκει μόνο στους γονείς και την πολιτεία, ανήκει σε όλους μας, σε σένα και σε μένα. Να τα οδηγήσουμε σ' ένα σωστό δρόμο, να τους δώσουμε τις δυνατότητες μέσω των παιχνιδιών να οξύνουν την κρίση τους, να επικοινωνούν μεταξύ τους. Όλοι οραματίζονται μια κοινωνία καλύτερη από τη σημερινή, πιο ειρηνική, πιο ανθρώπινη, πιο συνεργάσιμη, πιο δίκαιη στην οποία ίσως δεν έχουμε δει πως το παιχνίδι μπορεί να παίξει έναν τόσο σημαντικό ρόλο. Ας γίνουμε μεσολαβητές για μια δράση θετική στην κοινωνία μας, που πιστεύω ότι με άλλες σωστές πρωτοβουλίες θα μπορέσει να ωφελήσει το κοινωνικό σύνολο. Έτσι ο δρόμος της ζωής θα μετατραπεί από μονόδρομο σε λεωφόρο αγαθότητας, καλοσύνης και ειρήνης. Μόνο με αυτό τον τρόπο οι άνθρωποι θα μάθουν να σέβονται τη γνώμη του άλλου, να διαφωνούν και να αντιλέγουν διεξάγοντας διάλογο. Μόνο έτσι θα πάψουν να είναι σκληροί και απάνθρωποι. Ας σκεφτούμε ότι τα παιδιά περιμένουν τη βοήθειά μας για να χτίσουν το δικό τους μέλλον πιασμένα χέρι, χέρι, έχοντας εμπειρίες από το χτες για το σήμερα και το αύριο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Δήμητρα Ζουμπουρού έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΖΟΥΜΠΟΥΡΟΥ (Νομός Φθιώτιδας): Ονομάζομαι Δήμητρα Ζουμπουρού και εκπροσωπώ το 5ο Γενικό Λύκειο Λαμίας του νομού Φθιώτιδας.

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μέρες που πατάω γερά, είναι μέρες που νοιώθω πως πεθαίνω. Είναι χαρακτηριστική φράση που δεν αναφέρεται πουθενά αλλού παρά μόνο στο AIDS. Το AIDS που στη σημερινή Ελλάδα του 2000 έχει φθάσει στο ζενίθ. Το πιο επίκαιρο, μάλιστα, θα ήταν να μιλάμε για παιδιά που ζουν σ' έναν κόσμο με AIDS, εστιάζοντας την προσοχή μας ειδικότερα σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη κάτω των δεκαοκτώ ετών.

Σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά, ο συνολικός αριθμός των παιδιών που έχει μολυνθεί από τον ιό του AIDS ανέρχεται στα δυο εκατομμύρια εξακόσιες χιλιάδες άτομα περίπου. Όλα τα παιδιά του κόσμου αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο του AIDS κάποια στιγμή στη ζωή τους. Κάθε μέρα περισσότερα από χίλια παιδιά συνδέουν το μέλλον τους με μια ασθένεια που θα μπορούσε να είχε προληφθεί. Εάν δεν αποτραπεί η εξάπλωση του ιού, κατά πάσα πιθανότητα θα αυξηθεί η βρεφική θνησιμότητα κατά 75% και τη θνησιμότητα των παιδιών κάτω των πέντε ετών, τουλάχιστον κατά 100% στις περιοχές που πλήττονται περισσότερο από την ασθένεια.

Η κατανόηση των ανησυχιών και των φιλοδοξιών των παιδιών είναι μεγάλης σημασίας για τη μελλοντική εξέλιξη της επιδημίας του AIDS. Περίπου το 90% των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών που είναι οροθετικά έχουν μολυνθεί από τις μητέρες τους. Εκτιμάται ότι περισσότερο από εννέα εκατομμύρια παιδιά έχουν χάσει τις μητέρες τους από το AIDS.

Πολλά περισσότερα εκατομμύρια ζουν με τον ένα γονιό, προσβεβλημένο ήδη από τον ιό και αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο να ορφανέψουν και από τον άλλον γονιό μέσα στα επόμενα χρόνια, πλήγμα ανεπανόρθωτο κυρίως για το ίδιο το άτομο.

Μείωση των αρνητικών επιπτώσεων του ιού στα παιδιά σημαίνει προώθηση των ευκαιριών τους για εκπαίδευση και δημιουργία εισοδήματος γι' αυτά και τις οικογένειές τους, αλλά και ενίσχυση των δικτύων κοινωνικής ασφαλείας. Τα νέα κορίτσια, τα παιδιά που ζουν σε φτωχογειτονιές, οι πρόσφυγες και τα εκτοπισμένα παιδιά, τα παιδιά σε ιδρύματα, τα παιδιά που κακοποιούνται ή παραμελούνται και τα παιδιά που είναι θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης είναι πιο ευάλωτα στον ιό του AIDS. Και αυτό, επειδή δεν τους παρέχεται η κατάλληλη ενημέρωση από τους αρμόδιους φορείς, την οικογένεια και την κοινωνία γενικότερα.

Σήμερα σχεδόν ένα εκατομμύριο παιδιά είναι φορείς του AIDS και υποφέρουν από τις σωματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις της ασθένειας. Σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, για τα δικαιώματα του παιδιού πρέπει να παρέχεται σε όλα τα παιδιά, που είναι φορείς ή ασθενούν από το AIDS, περίθαλψη, συμβουλευτική, εκπαιδευτική και κοινωνική υποστήριξη, ενώ παράλληλα πρέπει να προστατεύονται από κάθε είδους διάκριση. Σ' έναν κόσμο με AIDS τα παιδιά είναι ευάλωτα στον ιό, αλλά όχι αβοήθητα. Τα παιδιά είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες για τη δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος, αφού αποτελούν το πιο δυναμικό τμήμα του σήμερα, τη χρυσή ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο.

Οι κυβερνήσεις, οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί, οι θρησκευτικές οργανώσεις και οι οργανώσεις νέων, πρέπει να αφουγκραστούν τις φωνές των νέων και να συνεργαστούν για να πέσουν τα θεμέλια ενός υγιούς πολιτισμού, μιας υγιούς κοινωνίας και τελικά ενός υγιούς κόσμου. Αυτό θα επιτευχθεί με τη προσέγγιση των ατόμων αυτών και την ενημέρωσή τους για τα δυσμενή και πολλές φορές θανατηφόρα αποτελέσματα του AIDS, αλλά και για τους δυνατούς τρόπους πρόληψής του.

Όσον αφορά τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, οφείλουν να προβάλλουν ενημερωτικές εκπομπές γύρω από το θέμα του AIDS. Με τον τρόπο αυτό, καθώς αποτελούν την τέταρτη εξουσία, μπορούν να επηρεάσουν τους νέους. Από τη μεριά μας, εμείς οι ίδιοι οφείλουμε να πλησιάσουμε τα παιδιά με AIDS και να τους προσφέρουμε κυρίως ψυχολογική υποστήριξη και γιατί όχι και οικονομική. Ίσως με τον τρόπο αυτό και με τους κατάλληλους γιατρούς θέσουν τέλος στον αργό και βασανιστικό αυτό θάνατο. Σ' έναν κόσμο με AIDS η προστασία των παιδιών είναι ευθύνη όλων μας, μικρών και μεγάλων. Με άλλα λόγια ο λόγος μου για το σήμερα και το όραμά μου για το αύριο είναι αλληλένδετο με το γεγονός ότι όποιος δεν έχει το θάρρος να οραματίζεται, αυτός δεν έχει τη δύνα-

μη να αγωνίζεται. Και είναι γνωστό ότι ο ρόλος του οραματιστή και του αγωνιστή είναι συνυφασμένοι με τη νεολαία. Για το λόγο αυτό είναι αναγκαίο να γίνει συνείδηση σε όλους μας η άποψη του Ζαν Ζακ Ρουσό, «ότι μία κοινωνία χωρίς μικρά παιδιά, είναι σαν οχυρό χωρίς τα τείχη».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Μαρία Αρχιμανδρίτη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ (Νομός Ηλείας): Ονομάζομαι Μαρία Αρχιμανδρίτη και εκπροσωπώ το Λύκειο Νεοχωρίου Ηλείας.

Η ομιλία μου δεν απευθύνεται μόνο σε σας έφηβοι βουλευτές. Εσείς μπορείτε και οραματίζεστε ακόμα. Απευθύνομαι ειδικά σε αυτούς που ξέχασαν να ονειρεύονται, σε αυτούς που κατέστησαν το παρόν νοσηρό, στους δολοφόνους της ελπίδας, στους ενήλικες.

Οι ενήλικες με τον έντονο εγωκεντρισμό τους, τις φιλοδοξίες τους, την αλαζονεία τους, δημιούργησαν μια κοινωνία απάνθρωπη. Η ένταξη του ατόμου στην κοινωνία έπαψε να είναι μία διαδικασία αναγνώρισης και έγινε διαδικασία αλλοτρίωσης. Κατάφεραν το ακατόρθωτο, μαζοποίησαν κι εμάς, τους νέους, όμως εμείς δεν έχουμε το θάρρος να το ομολογήσουμε. Μιμούμαστε σαθρά κοινωνικά πρότυπα. Μας βάζουν σε καλούπια. Αργά, αλλά επώδυνα μας σκοτώνουν ψυχικά. Μας στερούν τον ίδιο μας τον εαυτό. Θυσιάζουμε τα οράματά μας, τα ιδανικά μας και τις αξίες μας στο βωμό μιας απατηλής κοινωνικοποίησης κι εμείς βουκαλιζόμαστε στους ραγδαίους τεχνολογικούς ρυθμούς της εποχής, στην ειρήνη, που βασιίζεται σε πανίσχυρα, δήθεν αμυντικά όπλα, στην πραγματική δημοκρατία. Αν θέλετε, έφηβοι και μη, να μάθετε πώς νιώθει ένα κοινωνικοποιημένο άτομο, ένα αποδεκτό μέλος μιας κοινωνίας άπιστης, σκληρής, δικιάς μας κοινωνίας, ακούστε αυτό το ποίημα.

«Καθόμουν στην κορυφή του κόσμου και κοιτώντας προς τα κάτω είδα το μεγαλείο της άρνησης και του πρέπει. Κοίταξα μπροστά και είδα πρόσωπα ξακουστά για τον αγώνα εναντίον της παραφροσύνης, που λέγεται κοινωνία. Κοίταξα ψηλά και με τύφλωσε το σκοτεινό φως του ήλιου. Στο μυαλό μου ήταν ακόμα η αρμύρα των αναμνήσεων και η στάχτη των ονείρων μου. Ψάχνοντας για το μέλλον, έχασα το παρόν, τώρα δεν έχω ούτε παρελθόν. Ζω με κανόνες που έβαλα εγώ και οι άλλοι. Κάθε μέρα πεθαίνω με τη θέλησή μου. Ζω, γιατί πρέπει, με τον φόβο φωλιασμένο στο μυαλό μου. Ζω με τη γεύση από το χώμα και τη μυρωδιά της καλοκαιρινής αύρας στη μύτη μου. Ο ήλιος με σκοτώνει με αυτό το ανελέητο φως. Η θάλασσα με πνίγει, το νερό με δηλητηριάζει. Το αίμα κυλάει σαπισμένο και παγωμένο στις φλέβες μου. Τα μαλλιά μου χιόνισαν από το κρύο της καρδιάς μου. Το μυαλό μου αδρανεύει προς το μεγαλείο της ψυχής. Είμαι στη κορυφή, θυσιάσα τα πάντα, γι' αυτό μου αξίζει. Όμως αυτό με πονά, με περιορίζει και δεν το διάλεξα εγώ. Έχασα την ψυχή και την καρδιά, για να ικανοποιήσω το μυαλό της κοινωνίας».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Κωνσταντίνα Καττή, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΤΤΗ (Β' Πειραιά): Σεβαστό Προεδρείο, αγαπητοί φίλοι. Δράττομαι της ευκαιρίας να σχολιάσω κάποια σημεία που θίχτηκαν στη χθεσινή συνεδρίαση. Έχω καλυφθεί από τους περισσότερους ομιλητές, θα ήθελα απλά να προσθέσω κάποιες απόψεις, στις οποίες νομίζω ότι αξίζει να αναφερθεί κανείς.

Πρώτα απ' όλα, κατά τη διαπραγμάτευση του θέματος περί ανθρωπισμού, παραλείφθηκε, νομίζω, η αναφορά σε κάτι σημαντικό, όχι ορθολογιστικό όμως, η αναφορά στο ζήτημα της αγάπης, όχι βέβαια με τα δεδομένα μέτρα και σταθμά, όχι με την εγωκεντρική άποψη περί αγάπης που έχουμε υιοθετήσει σήμερα, αγαπώ επειδή μου αρέσει να με αγαπάνε και όχι κοντά στον υποκειμενισμό, αγαπάω τόσο όσο το επιτρέπουν οι συνθήκες και τόσο όσο μου επιτρέπει το συμφέρον μου.

Θα ήθελα, επίσης, να αναφερθώ στο θέμα της έξαρσης του αναρχισμού. Θα πρέπει κανείς να εντρυφήσει στα αίτια. Τα αίτια δεν είναι άλλα από την αλλοτρίωση και τη διάβρωση των κοινωνικών δομών, την κρίση που διέπει τους θεσμούς και την απουσία κράτους δικαίου στις καπιταλιστικές και σοσιαλιστικές εντός ή εκτός εισαγωγικών κοινωνίες που αποτελούν τις ρίζες της κοινωνικής παθογένειας. Απόδειξη αυτής της απουσίας του κράτους δικαίου αποτελούν οι μαρτυρίες των συμμαθητών μας, των συναδέλφων μας, των παιδιών με ειδικές ικανότητες, τα οποία μας εξέθεσαν τα καθημερινά τους προβλήματα, που θεωρούμε εμείς ότι είναι ανύπαρκτα. Και αυτό, βέβαια, είναι λάθος.

Η κρατική αδιαφορία όμως ταξιδεύει και εκτός συνόρων. Αυτό αποδείχθηκε και από την ομιλία της συναδέλφου από το Αμβούργο, που μας εξέθεσε το πρόβλημα που έχει να κάνει με το σχολείο εκεί, ένα γεγονός που τονίζει και την απουσία μας στα θέματα εξωτερικής πολιτικής. Αρκετός λόγος έγινε επίσης για τα ναρκωτικά, με επίκεντρο του ενδιαφέροντος τις αιτίες, τα αποτελέσματα, αλλά και κάποιες προτεινόμενες λύσεις, χωρίς όμως να γίνεται ιδιαίτερη μνεία για την κοινωνική επανένταξη των εξαρτημένων, που ξαναστρέφονται στη χρήση ναρκωτικών ουσιών εξαιτίας της ανεπίτρεπτης συμπεριφοράς ημών των αναμάρτητων. Θα πρέπει το κράτος να δημιουργήσει προγράμματα που θα δίνουν κίνητρα στους εργοδότες, έτσι ώστε να μπορούν να προσληφθούν αυτοί οι άνθρωποι και να επανενταχθούν ομαλά στο κοινωνικό σύνολο.

Επίσης, πρέπει να τονίσουμε ότι ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθο βάλετω, κάτι το οποίο δεν τηρεί η επίσημη εκκλησία στην Ελλάδα. Και αναφέρομαι στο θέμα των ανύπαντρων μητέρων, οι οποίες αντιμετωπίζονται με προκατάληψη. Δεν πρέπει να παραλειφθεί το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι ένα κράτος άρρηκτα συνυφασμένο και συνδεδεμένο με τη θρησκεία.

Οι πρόσφατες στατιστικές έρευνες έδειξαν ότι ο λαός μας είναι ένας από τους πιο ευσεβείς στην Ευρώπη. Η εκκλησία, λοιπόν, παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή μας, γι' αυτό θα πρέπει μέσα από την εκκλησία ως φορέα, οι ανύπαντρες μητέρες να πάψουν να θεωρούνται μιάσματα στα πλαίσια του ταμπού της αγνότητας. Ο λαός μας, όπως είπαμε, πρέπει να ξεπεράσει τις ανόητες αυτές προλήψεις και να πάψει να νοιώθει ένοχος για την ανθρώπινη φύση του. Δεν είναι δυνατόν να νοιώθουμε ένοχοι, γι' αυτό που πραγματικά είμαστε.

Επίσης, θα πρέπει να τονίσουμε για το ρατσισμό που, όπως αναφέρθηκε, εκδηλώνεται εις βάρος του λαού μας, ότι ως ένα βαθμό η υπεροψία των Ευρωπαίων εναντίον μας και εις βάρος μας είναι δικαιολογημένη.

Πάσχουμε από μία άκρατη προγονοπληξία. Χαρακτηριστική είναι η απάντηση στη Γαλλίδα μαθήτρια, όπως την μετέφερε μία συνάδελφος από την Άμφισσα: «Όταν εμείς κτίζαμε Παρθενώνες», όταν κτίζαμε ... τώρα τι κάνουμε; Η νέα γενιά λοιπόν πρέπει να βγάλει το δάκτυλο της από το πρόσωπο μπροστά. Να δει τα προβλήματα κατά πρόσωπο.

Επίσης, σχετικά με τις νύξεις που έγιναν για τα φλέγοντα εθνικά θέματα, όπως και για το δημογραφικό, θα πρέπει να πούμε ότι ως ένα σημείο ίσως αντιφάσκουμε με όσα μηνύματα πέρασαν εδώ περί κοινωνικού ρατσισμού. Καμιά φορά γίνεται αισθητή και διαφαίνεται μια διάθεση εναντίον των γειτόνων μας εξ Ανατολών. Βέβαια πρέπει να τονίσουμε ότι και αυτοί είναι άνθρωποι. Εμείς δεν μας χωρίζει τίποτα από εκείνους. Άλλοι είναι εκείνοι που φτιάχνουν τα σύνορα. Δεν πρέπει να τους θεωρούμε εχθρούς μας. Τα θέματα είναι καθαρά θέματα πολιτικής. Συνήθως το κακό στην ιστορία μας το κάνουν οι σύμμαχοι και βέβαια γνωρίζουμε πως στη σημερινή κατάσταση ένα είναι το μίλο της έριδος, κοινό το μυστικό, τα κοιτάσματα πετρελαίου στο Αιγαίο.

Για να μην επιρρίπτουμε ευθύνες μόνο στο απρόσωπο, κατά πολλούς, κράτος, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε πως ο καθένας από μας ως μονάδα είναι και το σύνολο. Και πρέπει όλοι άμεσα να αφυπνισθούμε.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω, μια που έγινε λόγος χθες και για την προδοσία, πως ο Μίλαν Κούντερα είπε ότι η ομορφιά είναι ένας κόσμος προδωμένος. Ο προδωμένος μας κόσμος άραγε είναι όμορφος;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχει ζητήσει το λόγο ο Ευθύμιος Βέργος για μια μικρή παρέμβαση.

ΒΕΡΓΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να κάνω μια μικρή παρέμβαση πάνω στην ομιλία της προηγούμενης συναδέλφου.

Γνωρίζω ειδικά ότι στον τόπο που μένω, στα περίχωρα της Θεσσαλονίκης, η εκκλησία έχει δημιουργήσει ένα ίδρυμα για ανύπαντρες μητέρες. Έτσι δεν μπορούμε να πούμε ότι η εκκλησία μένει αμέτοχη στο φαινόμενο των ανύπαντρων μητέρων.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Θεοδώρα Παύλου, έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΥΛΟΥ (Πάφος Κύπρου): Σεβαστέ κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ανάμεσα στα τόσα σημαντικά προβλήματα της εποχής μας, το πιο φλέγον πρόβλημα του ελληνοισμού, σύμφωνα με τη δική μου κρίση, είναι η κατάσταση που επικρατεί στο πολύπαθο νησί, στην Κύπρο.

Η Λευκωσία είναι χωρισμένη στα δύο εδώ και είκοσι τέσσερα χρόνια. Είναι η μοναδική χωρισμένη πρωτεύουσα στον κόσμο. Εδώ και είκοσι τέσσερα χρόνια με μια φωτογραφία στο χέρι, μαυροφορεμένες γυναίκες περιμένουν στα οδοφράγματα πότε θα γυρίσει το χαμένο παιδί τους, ο χαμένος σύζυγος, πατέρας ή αδελφός. Οι αγνοούμενοί μας δεν είναι ένας ή δύο ή δέκα, είναι χίλιοι εξακόσιοι δεκαεννέα.

Οι πρόσφυγές μας διώχθηκαν με τη βία από τα πατρογονικά τους χώματα και προσπάθησαν να κτίσουν μια ζωή από την αρχή, ένα μέλλον. Πώς είναι όμως ποτέ δυνατόν, πώς μπορεί ποτέ κανείς να περιμένει ότι, ξεφυτρώνοντας ένα γέρικο δένδρο και φυτεύοντάς το κάπου αλλού, μπορεί να κάνει καινούριες ρίζες, άνθη και καρπούς; Και με τους εγκλωβισμένους τι θα γίνει επιτέλους; Οι καμπάνες των χριστιανικών μας εκκλησιών έχουν πάψει να κτυπούν. Τα ελληνικά μας σχολεία, μας τα έκλεισαν. Και δε φθάνουν όλα αυτά, ακόμη και την ηρωική και αλύγιστη δασκάλα Ελένη Φωκά που νοιαζόταν για την εμφύχωση των εγκλωβισμένων παιδιών, την διδασκαλία τους για να ξέρουν πως είναι τόσο Έλληνες όσο και οι χριστιανοί, έστω και τώρα μετά από είκοσι τέσσερα χρόνια, κατάφεραν να την διώξουν και αυτήν.

Ξέρετε μήπως τι είναι να βρίσκεσαι λίγα μέτρα από το σπίτι σου και να βλέπεις από την οροφή του υποτιθέμενου προσωρινού συνοικισμού στην αυλή σου εκεί απέναντι, να βρίσκονται κάποιοι ξένοι, κάτω από τον ίσιο της κληματαριάς που φύτεψε ο παππούς να κάθονται άλλοι εκτός από σένα;

Η ελπίδα μας όμως ποτέ δεν έσβησε, ούτε και θα σβήσει. Ποτέ δε θα πάσουμε να αγωνιζόμαστε. Ποτέ δε θα δεχθούμε μισή πατρίδα. Χρειαζόμαστε και άλλους νέους σαν τον Ισαάκ Ισαάκ που δε δίστασε να αγνοήσει τα συρματοπλέγματα της πράσινης γραμμής και τους εκατοντάδες ονομαζόμενους «Γκρίζους Λύκους» που τελικά τον σκότωσαν με άγριο ξυλοδαρμό. Δεν πρόλαβε να χαρεί τη μικρή του Αναστασία που γεννήθηκε τέσσερις ημέρες αργότερα.

Χρειαζόμαστε και άλλους νέους σαν τον Σολωμό Σολωμού. Ενώ γνώριζε πως οι κάνες των οπλισμένων Τούρκων τον σημάδευαν, τόλμησε να ανέβει στον ιστό της τουρκικής σημαίας. Δεν πρόλαβε όμως να την ξεσκίσει, αφού η σφαίρα του Τούρκου διοικητή τον βρήκε στο λαϊμό και του πήρε τη νεανική του ζωή.

Χρειαζόμαστε όμως και λίγη βοήθεια. Το ψυχικό μας σθένος και η ελπίδα δεν είναι αρκετά για να διώξουμε τον

βάρβαρο κατακτητή. Οι δυνατοί της γης ας πάψουν να βλέπουν μόνο τα δικά τους συμφέροντα. Ως τότε τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας θα παραμένουν στα χαρτιά; Πότε, επιτέλους, θα εδραιωθεί η δικαιοσύνη;

Θέλουμε να γυρίσουμε στα σπίτια μας, θέλουμε το φως να ξαναλάμψει στα σλαβωμένα μας μέρη και το χόμα που είναι δικό μας, να καρπίσει ξανά για μας, για τα δικά μας παιδιά. Θέλουμε επιτέλους να μάθουμε τι έχουν γίνει οι δικοί μας άνθρωποι, ζουν, έχουν πεθάνει, είναι μήπως σκλάβοι στην Ανατολή; Ως τότε θα μας κοροϊδεύουν; Εμείς πάντως θα περιμένουμε.

Όπως λένε και οι στίχοι που τραγουδά ο γνωστός σε όλους μας συμπατριώτης Γιώργος Νταλάρας «καρτερούμε μέρα-νύχτα να φουξίξει ένας αέρας, στούτον τον τόπον που 'καμμένος τσιεθθωρεί ποτέ δροσιάν, για να φέξει καρτερούμε το φως τσεινης της μέρας, που να φέρει στον καθέναν τσιαί δροσιάν τσιαί ποσπασιάν».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Θεοδώρα Γιαννακά έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, εκπροσωπώ τον μοναδικό ιδιωτικό λύκειο που υπάρχει στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, το ΠΑΛΛΑΔΙΟ.

Μια αληθινή ιστορία θα σας πω και πιο πέρα απ' αυτή θα επεκταθώ.

Ήταν πριν δύο χρόνια καλοκαίρι, σε ένα νησάκι όπου φύσαγε τ' αγέρι, ένοιωσα μια φίλη αγαπημένη, κοπέλα προβληματισμένη, μα, ένα ελάττωμα είχε μόνο, να είναι όμορφη σαν ρόδο. Μα, την ομορφιά της κάποιος τη ζηλέψαν, και μια νύχτα μας την κλέψαν. Με δάκρυα γονείς και συγγενείς ρωτήσαν, μα δεν την είδε δυστυχώς κανείς. Έψαχνα κι εγώ απεγνωσμένα τη φίλη μου να βρω, κι ύστερα από δύο ώρες τη βρήκα σε ένα έρημο γνωστό βουνό. Ησύχασε της λέω, πές μου τι έχεις για να ξέρω. Μα, εκείνη ήταν μισοζαλισμένη, μες στο αίμα βουτηγμένη. Έβλαιγε και συνέχεια αιμορραγούσε και συγχρόνως μούλεγε πως μ' αγαπούσε. Το χέρι μου έσφιγγε θαρρείς πως ήταν φάρος της ζωής.

Ησύχασε κορίτσι μου, της λέω, για λίγο αποκοιμήσου, στη γαλήνη του μισοφέγγαρου κοιμήσου.

Γιατί μου τόκανες, για πές μου, ένα λόγο μόνο βρες μου. Και συνέχιζε να λέει, μια βόλτα να πάμε. Συμφωνήσαμε και στο δρόμο ξαφνικά μονομαχήσαμε. Ήταν απόλυτος σκληρός, μάλλον ο δεύτερός του εαυτός. Θεανώ μου, βοήθησέ με, στα ίχνη του οδήγησέ με.

Μα, εκείνη τη στιγμή, οι δικοί της καταφθάσαν, τα νέα μάθαν και τα χάσαν. Την πείσαμε όλοι, λοιπόν, το βιαστή της να μηνύσει και η αντικειμενική δικαιοσύνη να τον τιμωρήσει. Μα, εκείνος ήταν άνδρας διαφανής, σε όλους πολύ επιφανής. Αδύνατον είπε να το 'κανε αυτός, είναι άνθρωπος με κύρος και γνωστός. Και έτσι ξέφυγε, γιατί οι άνθρωποι στάθηκαν τυφλοί.

Τότε, λοιπόν, είδα μια ζωή να μαρραζώνει, σε ζεστό κλίμα να παγώνει. Ένοιωθε περιθωριοποιημένη, απ' όλους απομονωμένη. Πίστευε πως ήταν λάθος της ζωής, θύμα μιας επαναλαμβανόμενης στιγμής. Ησύχασε, Θεανώ μου, της λέγαμε, ο χρόνος είναι ο καλύτερος γιατρός. Μα, για κείνη ήταν ο μέγας τιμωρός. Το παιδί του βιαστή μου μέσα μου κουβαλάω, τη ζωή μου όλη νοιώθω να χαλάω.

Και εκείνος τη ζωή του συνεχίζει, ελεύθερος να περιτριγυρίζει. Δεν ένοιωσε καμία προστριβή, ήταν μια ακόμα ικανοποίηση μέσα στη ζωή. Μα, έτσι, φίλε, ποτέ δεν ευτυχείς, και αγρά ή γρήγορα θα τιμωρηθείς.

Αυτή, λοιπόν, είναι μία ιστορία, η οποία δεν είναι μοναδική. Δεν πρόκειται να αναφερθώ στους παράγοντες που οδηγούν κάποιους στο βιασμό, όπως έχω κάνει στην εργασία μου. Θεωρώ ότι καμία αιτία δεν είναι σοβαρή, ώστε να μπορεί να δικαιολογεί τους βιασμούς. Γιατί οι συνέπειές του είναι πολύ φρικτές. Αφήνουν σημάδια και ανοικτές πληγές. Έτσι, λοιπόν, θα περάσω κατευθείαν στις προτάσεις μου.

Σωστή ανατροφή η οικογένεια στα παιδιά της πρέπει να παρέχει και στα προβλήματα συνέχεια να τρέχει. Μια αληθινή παιδεία να δίνει το σχολείο και τα παιδιά χαρακτήρα από μικρά να διαμορφώσουν, θα είναι μεγαλείο.

Έτσι θα έχουν στόχους και ιδανικά. Θα ξεφύγουν από πράγματα κακά, όπως είναι ο βιασμός, αυτός ο γυναικείος σκοτωμός.

Τα Μ.Μ.Ε. δε θα πρέπει, επίσης, να προβάλλουν τέτοια θεάματα, που την ψυχή των νέων καταβάλλουν. Μονάχα το βιασμό με την αγιάτρευτη αρρώστια να ταυτίζουν και τις συνέπειές τους συνέχεια να απεινίζουν. Κι αν αυτά δεν είναι αρκετά, για να μπορέσει το φαινόμενο του βιασμού να αντιμετωπισθεί, θα πω το παρακάτω που πρέπει να ακουσθεί.

Διεθνής συνεργασία θα πρέπει να υπάρξει, για τη θέσπιση σκληρής νομοθεσίας, το βιασμό να μπορέσει να πατάξει. Και μαζί στον αγώνα η πολιτεία φλέγοντα κοινωνικά προβλήματα να λύσει, θα είναι σωτηρία, όπως είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας, το θέμα των ναρκωτικών, της κακής παιδείας. Έτσι η ζωτικότητα των νέων θα είναι δημιουργική, δε θα ξεφεύγει, θα είναι ειρηνική.

Η εποχή μας έχει τώρα μέσα να γίνει πιο ανθρώπινη, να προωθηθεί. Σε βιασμούς και τέτοιου είδους σκοτωμούς να μην παραδοθεί. Οι άστοχες συγγενικές συζητήσεις δεν οδηγούν πουθενά. Γίνονται μόνο μια ελπίδα που ο καιρός τις ξεχνά. Πίστη πρέπει να υπάρχει στην αξία της ζωής. Να νοιώσει ο άνθρωπος της εποχής μας κάποια μέρα ασφαλής. Αγώνας να γίνει για την καταστολή των παθών. Να λυτρωθεί η κάθε ψυχή και να νοιώσουμε όλοι μαζί και ο καθένας χωριστά έτοιμοι για νέες κατακτήσεις μέσα στη ζωή.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Στέφανος Τσιλιμπάρης έχει να κάνει κάποια μικρή παρέμβαση.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΛΙΜΠΑΡΗΣ (Νομός Κέρκυρας): Θα

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ήθελα να προσθέσω ότι θα μπορούσαν να ιδρυθούν κάποια ειδικά ιδρύματα, τα οποία να βοηθούν τα θύματα βιασμού με χρηματική βοήθεια ή ψυχολογική στήριξη, ώστε να ξεπερνούν αυτό το σοκ και, επιπλέον, να μπορούν να φέρουν στον κόσμο τα παιδιά που έτυχε να συλλάβουν κατά το βιασμό. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Την πρότασή σας αυτή την έχετε καταθέσει ή είναι κάποιο σχόλιο πάνω στην τοποθέτηση της προηγούμενης συναδέλφου;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΑΓΙΑΝΝΗΣ (Νομός Κέρκυρας): Ήταν σχόλιο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα είχε ενδιαφέρον, εάν προλαβαίνατε να την γράψετε και να την καταθέσετε.

Το λόγο έχει η Παναγιώτα Δεδούση, προκειμένου και εκείνη να κάνει μια μικρή παρέμβαση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΕΔΟΥΣΗ (Β' Αθήνας): Και εγώ θα ήθελα να πω ότι μεγαλύτερος αγώνας γίνεται, πιστεύω, για την αποκατάσταση των εγκληματιών παρά για την αποκατάσταση των θυμάτων. Και θεωρώ ότι αυτό είναι πολύ λυπηρό, διότι μπορεί να χρειάζονται μεγαλύτερη ψυχολογική υποστήριξη κατά κάποιον τρόπο αυτοί που διαπράττουν τα εγκλήματα, πλην όμως τα θύματα έχουν πολύ μεγαλύτερη ανάγκη απ' αυτούς.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κάπως έτσι είναι.

Η Βασιλική Σταματοπούλου θα διαβάσει το κείμενο που έγραψε η Φερηνίκη Πίπτου από την Α' Αθήνας.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Εκπροσωπώ την Φερηνίκη Πίπτου που έρχεται από το 2ο ΤΕΛ Αθηνών.

Το θέμα που με απασχολεί και στο οποίο ήδη έχω αναφερθεί, γράφοντάς σας την έκθεσή μου, είναι η αντιμετώπιση των δυσλεκτικών παιδιών από τους δασκάλους και τους καθηγητές στα σχολεία.

Επειδή θα ήθελα αργότερα οι μελλοντικοί μαθητές και ίσως και τα δικά μου παιδιά να φοιτήσουν σε καλύτερου επιπέδου σχολεία από τα σημερινά θέλω να κάνω μερικές προτάσεις με τις οποίες ίσως συμβάλω και εγώ ελάχιστα στη βελτίωση του μελλοντικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Είμαι κι εγώ ένα από τα δυσλεκτικά παιδιά και πάντα με αντιμετώπιζαν σε όποιο σχολείο και να πήγαινα σαν παιδί με ειδικές ανάγκες. Και μου έλεγαν ότι θα έπρεπε να φοιτώ σ' ένα ειδικό σχολείο για παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Ξέρανε, άραγε, οι καθηγητές μου ποια παιδιά φοιτούν σ' αυτά τα ειδικά σχολεία, τα οποία μου προτεινάνε; Ήταν έστω ενημερωμένοι το τι σημαίνει δυσλεξία; Πολλές φορές αναρωτήθηκα: Σκέφθηκαν ποτέ εγώ τι έχω περάσει όλα αυτά τα χρόνια, για να αντιμετωπίσω το πρόβλημά μου και να μπορέσω να πετύχω τον σκοπό μου; Γι' αυτό, θα ήθελα, προτεί-

νοντας κάποιες σκέψεις μου, να βοηθήσω να αντιμετωπίζονται τα δυσλεκτικά παιδιά σε όλη την Ελλάδα καλύτερα στο μέλλον.

Πρώτα απ' όλα θα έπρεπε να είναι ενήμεροι του προβλήματος όλοι οι δάσκαλοι, έτσι ώστε το πρόβλημα να αντιμετωπίζεται στη ρίζα του, όταν δηλαδή τα παιδιά είναι σε πολύ μικρή ηλικία. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να υπάρξει ένα ειδικό μάθημα στα Παιδαγωγικά Τμήματα, που να διδάσκει στους μελλοντικούς δασκάλους το πρόβλημα της δυσλεξίας και κατ' επέκταση την αντιμετώπιση των παιδιών μ' αυτήν την ιδιαιτερότητα. Ακόμη και στους μελλοντικούς καθηγητές οποιασδήποτε ειδικότητας θα έπρεπε να γίνεται πλήρης ενημέρωση πάνω στο θέμα της δυσλεξίας.

Μια ακόμα πρότασή μου είναι η παρακολούθηση από τους εν ενεργεία δασκάλους και καθηγητές κάποιων σεμιναρίων για το θέμα της δυσλεξίας.

Νομίζω πως, εάν έστω και μια από αυτές τις προτάσεις μου γίνει πραγματικότητα, τότε σίγουρα τα σχολεία του μέλλοντος θα γίνουν καλύτερα, πιο δίκαια για όλα τα παιδιά και δε θα αντιμετωπίζονται πλέον τα παιδιά, όπως εγώ, σαν ειδικές περιπτώσεις παιδιών, κάνοντάς μας να νοιώθουμε, πηγαίνοντας στο σχολείο όλα αυτά τα χρόνια, πολύ άσχημα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τώρα θα σας παρακαλέσω να δώσετε ιδιαίτερη προσοχή στη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε. Θα κάνουμε ορισμένες ψηφοφορίες για το κείμενο σύνθεσης επί της αρχής, κατά ενότητα και στο σύνολό του. Μετά θα ψηφίσουμε τις προτάσεις, που εσείς έχετε καταθέσει και που τις έχουμε κατατάξει, ομαδοποιώντας τις στις διάφορες θεματικές ενότητες. Και βέβαια θα εγκριθούν και τα θέματα και οι προτάσεις των εκπροσώπων από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό. Αυτό είναι το διαδικαστικό πλαίσιο πάνω στο οποίο θα κινηθούν οι ψηφοφορίες τώρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΧΙΛΛΙΑΣ (Νομός Αχαΐας): Όταν λέτε ψηφοφορία επί της αρχής των θεμάτων, τι εννοείτε;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ότι το κείμενο της Σύνθεσης, που αφορά την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων που έχετε στα χέρια σας, πρέπει να εγκριθεί. Και για να εγκριθεί σημαίνει τα εξής:

Αποδέχεστε τη Σύνθεση της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων και τις ενότητες επιγραμματικά, όπως π.χ. για τον ρατσισμό, για τη βία, για την οικογένεια κλπ.

Ψηφίζουμε τις προτάσεις, που δε συμπεριλαμβάνονται στη Σύνθεση Κειμένων της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, που σήμερα καταθέσατε. Αυτό γίνεται για να μην υπάρχει ασάφεια.

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων εγκρίνει το αρχικό κείμενο σύνθεσης επί της αρχής;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

πής): Άρα, το αρχικό κείμενο σύνθεσης της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στη ψηφοφορία των ενότητων.

Πρώτη ενότητα: Ρατσισμός.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρώτη ενότητα με θέμα «Ρατσισμός» εγκρίνεται ομόφωνα.

Δεύτερη ενότητα: Ναρκωτικά.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η δεύτερη ενότητα με θέμα «Ναρκωτικά» εγκρίνεται ομόφωνα.

Τρίτη ενότητα: Βία και εγκληματικότητα.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η τρίτη ενότητα με θέμα «Βία και εγκληματικότητα» εγκρίνεται ομόφωνα.

Τέταρτη ενότητα: Διαπροσωπικές σχέσεις-χάσμα γενεών.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η τέταρτη ενότητα με θέμα «διαπροσωπικές σχέσεις-χάσμα γενεών» εγκρίνεται ομόφωνα.

Πέμπτη ενότητα: Οικογένεια.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πέμπτη ενότητα με θέμα «Οικογένεια» εγκρίνεται ομόφωνα.

Έκτη ενότητα: Ανεργία-εργασία.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η έκτη ενότητα με θέμα «ανεργία-εργασία» εγκρίνεται ομόφωνα.

Έβδομη ενότητα: Δημογραφικό πρόβλημα.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η έβδομη ενότητα με θέμα «δημογραφικό πρόβλημα» εγκρίνεται ομόφωνα.

Όγδοη ενότητα: Υγεία-νοσοκομειακή περίθαλψη.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η όγδοη ενότητα με θέμα «υγεία-νοσοκομειακή περίθαλψη» εγκρίνεται ομόφωνα.

Ένατη ενότητα: Άτομα με ειδικές ανάγκες-άτομα με AIDS.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η ένατη ενότητα με θέμα «άτομα με ειδικές ανάγκες-άτομα με AIDS» εγκρίνεται ομόφωνα.

Δέκατη ενότητα: Εκμετάλλευση-κακοποίηση ανηλίκων.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η δέκατη ενότητα με θέμα «εκμετάλλευση-κακοποίηση ανηλίκων» εγκρίνεται ομόφωνα.

Ενδέκατη ενότητα: Ανύπαντρες μητέρες.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η ενδέκατη ενότητα με θέμα «ανύπαντρες μητέρες» εγκρίνεται ομόφωνα.

Δωδέκατη ενότητα: Άστεγοι.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η δωδέκατη ενότητα με θέμα «άστεγοι» εγκρίνεται ομόφωνα.

Δέκατη τρίτη ενότητα: Κλωνοποίηση.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η δέκατη τρίτη ενότητα με θέμα «κλωνοποίηση» εγκρίνεται ομόφωνα.

Δέκατη τέταρτη ενότητα: Ζωοφιλία.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η δέκατη τέταρτη ενότητα με θέμα «ζωοφιλία» εγκρίνεται ομόφωνα.

Συνεχίζουμε τώρα στο δεύτερο θεματικό κύκλο, που αφορά την Κύπρο και τον απόδημο Ελληνισμό, ζητήματα τα οποία εθίγησαν μέσα στα πλαίσια της συζήτησής μας.

Εγκρίνεται;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εγκρίνεται ομόφωνα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΕΛΟΥΣΗ (Β' Αθήνας): Από ένα σημείο και μετά, τα θέματα που θίχτηκαν για την Κύπρο εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό δεν είναι λόγος ο προβληματισμός, οποίος κατατέθηκε από τις δύο Έφηβες Βουλευτές από την Κύπρο, να μη συμπεριληφθεί στο θεματικό κύκλο που αφορά την Κύπρο

και τον Απόδημο Ελληνισμό, επειδή είναι ζητήματα που άπτονται των εξωτερικών σχέσεων της χώρας μας. Και αυτά τα ζητήματα θα αξιολογηθούν σαν προτάσεις.

Θα δώσω το λόγο τώρα στον καθηγητή κ. Κατσούλη. Έχει ομαδοποιήσει τις προτάσεις σας κατά ενότητες και αυτές τις προτάσεις ο κύριος καθηγητής θα σας τις θέσει.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Υπάρχουν άλλες απόψεις, οι οποίες έχουν κατατεθεί γραπτά και μέσα σε αυτές διατυπώνονται κάποιες προτάσεις. Αυτές, λοιπόν, τις προτάσεις θα θέσουμε μόνο σε ψηφοφορία και όχι τις απόψεις. Οι απόψεις παρουσιάστηκαν εδώ, όπως του Παναγιώτη Φράγκου από τη Λέσβο. Επίσης, π.χ. της Ελένης Μητσοπούλου από το Αμβούργο. Ξέρετε το κείμενό της, ξέρετε τις απόψεις της, αλλά υπάρχουν και μια δύο προτάσεις, τις οποίες θα θέσουμε υπόψη σας, για να τις ψηφίσετε ή να τις απορρίψετε.

Υπάρχουν επίσης προτάσεις, οι οποίες αναφέρονται σε διαφορετικές θεματικές ενότητες, σε ναρκωτικά, ανύπαντρες μητέρες, ζωοφιλία, μπερδεμένες. Θα προσπαθήσω, κάθε φορά που θα φθάνουμε στην αντίστοιχη θεματική, να ξαναφέρνουμε τις προτάσεις αυτές τις οποίες έχετε κάνει.

Θα ήθελα να σας πω ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόθεση να αποσιωπήσουμε κάτι.

Και τώρα ξεκινάμε από μία γενική πρόταση της Ελένης Μητσοπούλου από το Αμβούργο, η οποία παρουσίασε το θέμα της ελληνικής κοινότητας και του σχολείου του Αμβούργου. Μας έχει εξηγήσει –και εξηγεί πάρα πολύ ωραία εδώ στο κείμενό της– την κατάσταση. Επίσης, ότι η ελληνική Κυβέρνηση αρνείται να συμβάλει στην αγορά αυτού του ωραίου οικημάτων, για να μπορούν οι συμπατριώτες μας από το Αμβούργο και τα παιδιά τους, προπάντων, να πηγαίνουν στο σχολείο. Τέλος, συγκεκριμένη πρότασή της, να λειτουργήσει ένα δίγλωσσο ελληνογερμανικό σχολείο, που να ακολουθεί τα πρότυπα της Γερμανικής Σχολής της Αθήνας, τη θέτουμε σε ψηφοφορία.

Γίνεται δεκτή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Παμπληφεί έγινε δεκτή η πρόταση της Ελένης Μητσοπούλου για την αγορά, για το ελληνογερμανικό σχολείο του Αμβούργου.

Μπαίνουμε τώρα στο πρώτο θέμα. *Ρατσισμός.*

Η **Παναγιώτα Δεδούση** από το 3ο Λύκειο Χαλανδρίου γράφει: «Αυτογνωσία, έμπρακτη αξιοποίηση έμφυτου αυθορμητισμού, αγάπη στο συνάνθρωπο, στροφή προς το μέλλον βάσει παραδειγμάτων του παρελθόντος». Παιδιά, αυτό είναι μία ευχή. Την καταγράφουμε, αλλά δεν μπορούμε να ψηφίσουμε πάνω σ' αυτό το θέμα.

Η **Αναστασία Καραγιαννίδου** γράφει:

Πρώτον: «Αντιρατσιστική αντιμετώπιση σε άτομα που πάσχουν από AIDS ή άλλες ασθένειες». Γι' αυτό πάλι δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση, αλλά είναι μία ευχή η οποία οπωσδήποτε καταγράφεται.

Δεύτερον: «Η προέλευση των μεταναστών και των προσφύγων να είναι συγκεκριμένη ή να δίδεται σ' αυτούς ένα είδος ταυτότητας, ώστε να γνωρίζει η πολιτεία τα στοιχεία του καθένα από αυτούς και να είναι δυνατή η ανεύρεσή τους σε περίπτωση που είναι απαραίτητη».

Τρίτον: «Τα δικαιώματα της μειοψηφίας να προστατευθούν αποτελεσματικά». Αυτό υπάρχει μέσα στις αποφάσεις που έχουν ληφθεί για τον ρατσισμό. Ιδιαίτερα, μάλιστα, το δεύτερο θέμα για τη ταυτότητα ήδη είναι πολιτική της Κυβερνήσεως με την πράσινη κάρτα, όπως γνωρίζετε.

Η **Φωτεινή Θεοδοσοπούλου** γράφει:

«Προτάσεις για το ρατσισμό: Όρθη συμπεριφορά στην καθημερινή μας ζωή». Παιδιά, δεν μπορούμε να αποφασίσουμε να συμπεριφερόμαστε ορθά. Σκοπός είναι εμείς οι ίδιοι να το κάνουμε.

Δεύτερον: «Διάλογος, διαφώτιση των άλλων για το πρόβλημα». Και αυτό, επίσης, δεν μπορούμε να το αποφασίσουμε.

Τρίτον: «Βοήθεια από την πολιτεία εκείνων που βρίσκονται σε δυσμενή οικονομική και κοινωνική θέση». Αυτό υπάρχει μέσα στις αποφάσεις που ψηφίσατε τώρα για το ρατσισμό.

Η **Κωνσταντίνα Κολλιοπούλου** γράφει:

«Κοινωνικός ρατσισμός, ανθρωπισμός, άτομα με ειδικές ανάγκες». Θα λέγαμε ότι κάνει κάποιες επικλήσεις και αναφορές. Παραδείγματος χάρη, μορφοποίηση κοινωνικών στάσεων, γονείς, εκπαιδευτικοί, κοινωνικό σύνολο κλπ., με αγάπη, τρυφερότητα, όχι αποβολή – κρύψιμο των παιδιών, αλλά των ενόχων. Επίσης, αναφέρεται στις δυνατότητες κάθε παιδιού, στην ελευθερία κάθε παιδί να είναι ο εαυτός του, σε φυλλάδια και στη θετική προβολή, η οποία θα πρέπει να είναι απαλλαγμένη από συμφέροντα μέσα από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Όλες αυτές είναι ευχές. Η Κωνσταντίνα Κολλιοπούλου καταλήγει σε ορισμένες συγκεκριμένες προτάσεις.

Λέει: «Τα Υπουργεία Παιδείας, Δικαιοσύνης και Εργασίας να συντονίσουν τις προσπάθειές τους σχετικά με την εκπαίδευση, περίθαλψη, συνταξιοδότηση και επαγγελματική αποκατάσταση». Πρόταση προς τα τρία αυτά Υπουργεία, τα οποία ασχολούνται με το θέμα του κοινωνικού ρατσισμού, να συντονίσουν τις ενέργειές τους. Αυτό θα πάει στην ανάλογη ενότητα.

Η **Ιωάννα Τσάμπηρα** κάνει κάποιες γενικές ευχές για τα ναρκωτικά. «Οι ίδιοι οι νέοι πρέπει να συμφιλιωθούν με την πραγματικότητα, να συνειδητοποιήσουν κλπ.» Αυτά τα είπα εδώ και έχουν καταγραφεί.

Η **Ευθυμία Τσολάκου** αναφέρεται στο ρατσισμό και τις μειονότητες. Αναφέρεται στους Τσιγγάνους ιδιαίτερα και κάνει μία παρουσίαση του προβλήματος όπου λέει τα εξής: «Πρέπει λοιπόν οι Αθίγγανοι μαθητές, αφού απαιτήσουν το κατάλληλο επίπεδο σε ειδικά οργανωμένα τμήματα γι' αυτούς, να ενταχθούν στις τάξεις των υπολοίπων μαθητών».

Επίσης προσθέτει τα εξής: «Στον κοινωνικό χώρο η Τοπική Αυτοδιοίκηση οφείλει να ενισχύσει το ρόλο της τόσο για την επαγγελματική απασχόληση, όσο και για την οικιστική αποκατάσταση των Τσιγγάνων και την καλαισθησία της περιοχής».

Οι συγκεκριμένες προτάσεις εμπίπτουν στο θέμα ρατσισμός και καλείσθε να τις ψηφίσετε ή να τις απορρίψετε.

Όσοι είναι υπέρ αυτής της πρότασης να σηκώσουν το χέρι τους.

(Σηκώνουν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, οι προτάσεις αυτές έγιναν δεκτές κατά πλειοψηφία.

Η Αργυρώ Βενετσάνη από το Γενικό Λύκειο Αμφισσας γράφει:

«Ρατσισμός εθνικός και διεθνής». Οι προτάσεις της και Βενετσάνη είναι οι εξής:

Πρώτον: «Προώθηση και υποστήριξη προγραμμάτων αδελφοποίησης μεταξύ των ελληνικών πόλεων και των πόλεων του εξωτερικού».

Δεύτερον: «Ενίσχυση και υποστήριξη των προγραμμάτων «EUROSTAT», «ERASMUS» και «Σωκράτης» της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προσπάθεια για όσο το δυνατόν καλύτερη εκπροσώπηση».

Τρίτον: «Δημιουργία επιτροπών εφήβων, οι οποίοι θα επικοινωνούν μέσω INTERNET με τις αντίστοιχες επιτροπές άλλων χωρών και θα μιλούν για τα προβλήματα της χώρας τους».

Τέταρτον: «Να γίνει κάλεσμα των νέων από άλλες χώρες στην Ελλάδα έτσι ώστε να γνωρίσουν την ιστορία, τον πολιτισμό και να πάψουν να περιφρονούν την Ελλάδα».

Πέμπτον: «Δικαίωμα να συμμετέχουν στη Βουλή των Εφήβων» –προσέξτε το αυτό παιδιά– «εκπρόσωποι των μειονοτήτων, έτσι ώστε να μπορούν να εκφράσουν τις ιδέες τους και να κάνουν γνωστά τα προβλήματά τους».

Έκτον: «Συμμετοχή στη Βουλή των Εφήβων εκπροσώπων των αναμορφωτηρίων» αυτό είναι επίκαιρο, «οι οποίοι είναι σίγουρα οι πιο άμεσοι αποδέκτες του φαινομένου του ρατσισμού. Αυτοί σίγουρα ξέρουν καλύτερα από εμάς».

Έβδομον: «Προστασία των Ελλήνων του εξωτερικού που πέφτουν θύματα του ρατσισμού».

Οι προτάσεις δεν εμπεριέχονται στις ήδη αποδεκτές προτάσεις που ψηφίσατε.

Αυτές τις επτά προτάσεις τις δέχασθε ή όχι;

(Σηκώνουν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, αυτές οι προτάσεις έγιναν δεκτές κατά πλειοψηφία.

Η Αργυρώ Βενετσάνη αναφέρει και κάτι για τη ζωοφιλία, το οποίο θα το πούμε αργότερα.

Μπαίνουμε στο δεύτερο θέμα, στα ναρκωτικά.

Η Κωνσταντίνα Κολλιοπούλου προτείνει τα εξής:

«Ειδική σωφρονιστική μεταχείριση για «βαποράκια»,

μείωση ποινών για χρήστες, αναστολή υπό δοκιμή. Απαγόρευση εισόδου νέων που έχουν κάνει χρήση ναρκωτικών ουσιών στα κέντρα διασκέδασεως». Προσέξτε το παιδιά αυτό. «Υποχρέωση να παρουσιάζονται στο Αστυνομικό Τμήμα, για να αποδείξουν ότι δεν πήραν κάποια ουσία». Πώς γίνεται αυτό; «Τιμωρία για τοξικομανείς, χρήστες, αλκοολικούς, παραδείγματος χάρη καταναγκαστική προσφορά εργασίας σε έργα κοινής ωφέλειας». Παιδιά προσέξτε το αυτό, γιατί το είχε εφαρμόσει και ο Χίτλερ. «Περιφρούρηση πολιτιστικής κληρονομιάς, επιβολή ενημερωτικών σεμιναρίων για ευκαιριακούς χρήστες, επανένταξη σε ειδική κοινότητα». Υπάρχουν πολλές αντιφάσεις, εδώ.

Ποιοι δέχασθε τις παραπάνω προτάσεις;

(Σηκώνουν το χέρι τους οι αποδεχόμενοι τις προτάσεις)

Ποιοι είναι εναντίον των παραπάνω προτάσεων;

(Σηκώνουν το χέρι τους οι μη αποδεχόμενοι τις παραπάνω προτάσεις, που ήταν και οι περισσότεροι)

Συνεπώς, οι παραπάνω προτάσεις απορρίφθηκαν κατά πλειοψηφία.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΥΡΚΟΥΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Πιστεύω ότι μόνο ένα σημείο θα μπορούσε να περιληφθεί μέσα: «Συμβουλευτική για περιστασιακούς χρήστες».

ΑΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ναι, αλλά αυτό υπάρχει μέσα στις αποφάσεις, που έχετε πάρει.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΔΗΣ: Ο Κωνσταντίνος Φωκάς κάνει προτάσεις για τα ναρκωτικά.

Πρώτη πρόταση, επισκέψεις πολιτικών αρχηγών, κρατικών αξιωματούχων και στελεχών της εκκλησίας στα κέντρα αποτοξίνωσης, προς παραδειγματισμό των Ελλήνων πολιτών, ώστε να αντιμετωπίζουν τους χρήστες με ευγενή συναισθήματα, παρέχοντάς τους κυρίως ψυχολογική υποστήριξη.

Δεύτερη πρόταση, εκπομπή κοινωνικών μηνυμάτων από πνευματικούς ηγέτες και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, να υπερτονίζονται οι επιπτώσεις μέσω συνεχούς και αποδοτικής εκστρατείας.

Τρίτη πρόταση, όχι στην αποποινικοποίηση.

Τέταρτη πρόταση, όχι στη θανατική ποινή.

Πέμπτη πρόταση, κατάλληλη αξιοποίηση του δυναμικού της Αστυνομίας, ώστε να υπάρχει πλήρης αστυνόμευση στα σχολεία, άμεση δραστηριοποίηση, με παραδειγματική τιμωρία των σωφρονιστικών υπαλλήλων, που χρηματίζονται, ώστε να μην εισρέουν ναρκωτικά στις φυλακές.

Υπάρχουν τρεις προτάσεις αντιφάσκουσες.

Οι δύο πρώτες είναι μία ενιαία, την οποία θέτουμε υπό την κρίση σας.

Είσθε υπέρ των επισκέψεων πολιτικών αρχηγών, κρατικών αξιωματούχων και στελεχών της εκκλησίας στα κέντρα αποτοξίνωσης, προς παραδειγματισμό των Ελλήνων πολιτών, ώστε να αντιμετωπίζουν τους χρήστες με ευγενή συναισθήματα, παρέχοντάς τους κυρίως ψυχολογική υποστήριξη;

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Είσθε υπέρ της εκπομπής κοινωνικών μηνυμάτων από πνευματικούς ηγέτες και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, να υπερτονίζονται οι επιπτώσεις μέσω συνεχούς και αποδοτικής εκστρατείας;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία. Ποιοι είναι υπέρ της πρότασης για την αποποινικοποίηση;

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Ποιοι είναι κατά της πρότασης;

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση, που ήταν οι περισσότεροι)

Συνεπώς, η πρόταση απορρίφθηκε κατά πλειοψηφία.

Ποιοι είναι υπέρ της θανατικής ποινής για τους εμπόρους ναρκωτικών;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Πέμπτη πρόταση, η κατάλληλη αξιοποίηση του δυναμικού της Αστυνομίας, ώστε να υπάρχει πλήρης αστυνόμευση στα σχολεία.

Ποιοι είναι υπέρ της πλήρους αστυνόμευσης των σχολείων;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Έκτη πρόταση, η άμεση δραστηριοποίηση, με παραδειγματική τιμωρία των σωφρονιστικών υπαλλήλων, που χρηματίζονται, ώστε να μην εισρέουν ναρκωτικά στις φυλακές.

Ποιοι είναι υπέρ αυτής της πρότασης;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ο **Γεώργιος Καραχάλιος** λέει μία ευχή, να υπάρχει σχολική παιδεία σε θέματα βίας και ναρκωτικών. Επίσης, προτείνει: Αναθεώρηση, σωστός προγραμματισμός, ενημέρωση σχετικά με την ίδρυση κέντρων απεξάρτησης ναρκομανών. Κι αυτό είναι ευχή και δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση.

Η **Χριστίνα Μιχαηλίδου** από το Λύκειο Βαρνάβα Λευκωσίας κάνει προτάσεις για εξαρτησιογόνες ουσίες.

Πρώτον, οργάνωση διαλέξεων στα σχολεία από σωστά καταρτισμένα άτομα.

Δεύτερον, οι καθηγητές να μην καπνίζουν στην αυλή που βρίσκονται οι μαθητές.

Τρίτον, κατώτερο όριο ηλικίας, για χρήση από τα παιδιά αλκοολούχων ποτών και τσιγάρων. Ώθηση μαθητών να σταματήσουν το κάπνισμα, με βραβεία και ταξίδια.

Τέταρτον, στο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου να ενταχθεί περίοδος, κατά την οποία οι μαθητές να συζητούν σε ομάδες διάφορα κοινωνικά προβλήματα.

Αυτό θα προταθεί ως πακέτο.

Είσθε υπέρ των προτάσεων της Χριστίνας Μιχαηλίδου;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, οι προτάσεις της κυρίας Μιχαηλίδου έγιναν δεκτές, κατά πλειοψηφία.

Ο **Λουλούδης Γεώργιος** κάνει προτάσεις για τα ναρκωτικά.

Αυτή είναι η διαδικασία και αυτή θα τηρήσουμε.

Πρώτον, να οργανωθούν ομαδικές δραστηριότητες, που θα ενεργοποιούν και θα κάνουν τους νέους να συνειδητοποιήσουν την αξία τους.

Δεύτερον, ενημέρωση από τους αρμόδιους φορείς.

Τρίτον, αλλαγή της νομοθεσίας, που αφορά τους ναρκομανείς, να μη θεωρούνται εξίσου ένοχοι και να μην τους αποδίδεται ίσο μερίδιο ευθύνης.

Και τέταρτον, καταπολέμηση της ανεργίας.

Για τις πρώτες προτάσεις κανείς δεν μπορεί να συζητήσει. Είναι αυτονόητο.

Η τρίτη πρόταση για αλλαγή της νομοθεσίας, που αφορά τους ναρκομανείς και πιο συγκεκριμένα να μη θεωρούνται εξίσου ένοχοι και να μην τους αποδίδεται ίσο μερίδιο της ευθύνης –αυτό δεν συμβαίνει, δηλαδή δεν τους αποδίδεται ίσο μερίδιο ευθύνης– έχει λυθεί νομοθετικά.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει σαφέστατη διάκριση ευθυνών ανάμεσα στο χρήστη και στον έμπορο ναρκωτικών.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η καταπολέμηση της ανεργίας είναι κάτι, που το γνωρίζουμε όλοι και υπάρχει ως πρόταση και ευχή.

Η **Μαρίνα Πιλλακούρη** από τον Άγιο Σπυρίδωνα του Σίδνεϋ της Αυστραλίας αναφέρει τις ανύπαντρες γυναίκες. Τώρα όμως, λέει, έχουμε το θέμα των ναρκωτικών. Για τους εμπόρους πιστεύω ότι δε θα έπρεπε απλώς να τιμωρούνται με βαρύτερες ποινές, ίσως και με θάνατο, αλλά όχι με θάνατο εύκολο. Όπως ο θάνατος των ναρκομανών είναι αργός, έτσι πρέπει να είναι και για τους εμπόρους –έχουμε και σαδισμό εδώ– για να καταλάβουν τι έκαναν. Το σχολείο και η οικογένεια να μην προσπαθούν να βγάλουν ανθρώπους παθητικούς και να ακολουθούν τη μόδα. Χάσμα γενεών.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι προτάσεις της εντάσσονται στη θανατική ποινή και απορρίπτονται, γιατί δεν υπάρχει θανατική ποινή στην Ελλάδα.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η **Δήμητρα Σιαπλαούρα** κάνει τις εξής προτάσεις.

Να σταματήσει ο εξαναγκασμός για χρήση ναρκωτικών στο στρατό, για να μη θεωρούνται καρφιά.

Είναι λάθος η διάκριση σκληρών και μαλακών ναρκωτικών, γιατί τα δεύτερα οδηγούν τελικά στα πρώτα.

Να ιδρυθούν κέντρα αποτοξίνωσης και εύρεσης εργασίας στους πρώην χρήστες για ομαλή ένταξη στην κοινωνία.

Να υπάρξει αμείλικτη τιμωρία στους εμπόρους.

Η εκκλησία να προσπαθήσει να φέρει στην αγκαλιά του Θεού αυτά τα άτομα, που για τις κοινωνίες είναι τα λεγόμενα περιθωριοποιημένα.

Όσον αφορά τις προτάσεις της κας Σιαπλαούρα, είναι ευχές και καταγράφονται.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ας ελπίσουμε και ας ευχηθούμε η εκκλησία με τη νέα της ηγεσία, έξω από τα λόγια, να κάνει πράξη την πάλη ενάντια στα ναρκωτικά και στην ανεργία. Αυτό μπορεί να κάνει το Κοινοβούλιο και η Βουλή των Εφήβων.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η **Σταυρούλα Γαβρά**, από το Γενικό Λύκειο Νέας Φιλαδέλφειας, αναφέρεται στη βία και στην εγκληματικότητα. Όχι τρομερές απαιτήσεις από τους νέους. Περισσότερη κατανόηση και αγάπη από τους μεγάλους. Ειδικό, ώστε οι οικογένειες να μη φθάνουν στο χωρισμό και στη διάλυση και να προλαβαίνουν το κακό. Περιορισμός του υπερχαλαστικού. Αυτό δεν το αποφασίζει κανείς. Έλεγχος των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ώστε να μη προσβάλουν τα παιδιά.

Παιδιά, αυτά είναι ευχές, καταγράφονται, αλλά δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση πάνω σ' αυτό το θέμα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Για να μην υπάρξει καμιά παρερμηνεία θα ήθελα να αναφερθώ σε αυτό που απέρριψε ο κύριος καθηγητής –και σωστά– δηλαδή στον περιορισμό του καταναλωτισμού. Ξέρετε όλοι πολύ καλά ότι ζούμε σε μια κοινωνία, η οποία λειτουργεί ανεξέλεγκτα καταναλωτικά, παράγει καθημερινά πρότυπα των οποίων γινόμαστε, εκ των πραγμάτων, δέκτες, και πλέον το αν ή όχι θα αποδεχτείς ένα πρότυπο ή ένα καταναλωτικό μοντέλο, είναι μια καθαρά προσωπική και υποκειμενική υπόθεση του καθενός μας. Δηλαδή, δεν εντάσσεται σε κανόνες.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η **Κωνσταντίνα Καττή**, προτείνει για τις ανύπανδρες μητέρες, για τα ναρκωτικά και για το ρατσισμό. Ήδη το έχουμε ξεπεράσει.

Για τα ναρκωτικά προτείνει δημιουργία προγραμμάτων που θα δίνουν κίνητρα στους εργοδότες, να προσλαμβάνουν πρώην χρήστες.

Ποιο είστε υπέρ της δημιουργίας προγραμμάτων που θα δίνουν κίνητρα στους εργοδότες να προσλαμβάνουν πρώην χρήστες;

(Σηκώνουν το χέρι τους οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Ποιο είσθε εναντίον; Κανείς.

Ποιο ψηφίζουν λευκό;

(Σηκώνει το χέρι της μια Έφηβη Βουλευτής)

Έχουμε ένα λευκό.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι πολύ σημαντικό να το ψηφίσουν όλοι. Κάνω αυτή την παρατήρηση, γιατί είμαι σε θέση να γνωρίζω –και το γνωρίζω πάρα πολύ καλά – ότι πρώην χρήστες όχι μόνο δε γίνονται δεκτοί, αλλά και διώχνονται από εργοδότες, εάν δεν καταλάβουν ότι ήταν χρήστες, όταν μπαίνουν στην επιχειρησή τους. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι χρειάζεται μια νομοθετική κάλυψη, προστασία αυτής της κατηγορίας των πολιτών.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Συνεπώς, εγκρίνεται η δημιουργία προγραμμάτων που θα δίνουν κίνητρα στους εργοδότες να προσλαμβάνουν πρώην χρήστες.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ: Πριν φύγουμε από το θέμα των ναρκωτικών, θα ήθελα να πω ότι ένα παιδί από μια άλλη ομάδα ήθελε και μου είπε χθες, κατά τη διάρκεια του γεύματος που παρατέθηκε εδώ στη Βουλή, για κάτι που το έζησε ο ίδιος, για ένα παιδί που πέθανε 15 ετών από τα ναρκωτικά. Μου είπε να θέσουμε σαν ζητούμενο την μερική εφαρμογή της θανατικής ποινής για τους έμπορους ναρκωτικών.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Απορρίφθηκε αυτό.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ: Απορρίφθηκε η θανατική ποινή γενικά. Γι' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση, όμως, μήπως γίνεται δεκτή;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όχι δε γίνεται.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Παιδιά μην επανερχόμαστε στα ίδια ζητήματα.

Μπαίνουμε στην τέταρτη θεματική ενότητα.

Η **Ιφιγένεια Αριόδη** κάνει κάποιες ευχές. Συνειδητοποίηση της αξίας της ατομικής και κοινωνικής ελευθερίας. Επαναφορά των μεγάλων αξιών στη ζωή. Λαϊκή αντίδραση, όταν απειλείται η ευημερία. Οι νέοι άνθρωποι να είναι ζωντανοί. Αυτές οι ευχές είναι γνωστές. Αλλά έχει μια πρόταση: Ίδρυση πνευματικών κέντρων με κρατική ή ιδιωτική μέριμνα.

Δέχεσθε την ίδρυση πνευματικών κέντρων γενικά;

(Σηκώνουν το χέρι τους όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση εγκρίθηκε ομοφώνως.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η **Μουρλίδου Ειρήνη** αναφέρεται στην ανεργία και την εργασία. Ενίσχυση του έργου του Πανεπιστημίου της Θράκης.

Αν σας κατάλαβα καλά, χθες κυρία Μουρλίδου, αναφερθήκατε στους ιπτάμενους καθηγητές. Επειδή ξέρω το θέμα, αυτό θα πρέπει να τονιστεί. Σας παρακαλώ να το προτείνετε, γιατί εγώ δεν επιτρέπεται να το προτείνω.

Συμφωνείτε στην ενίσχυση του έργου του Πανεπιστημίου της Θράκης και στην κατάργηση των ιπτάμενων καθηγητών;

(Σηκώνουν το χέρι τους όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση εγκρίθηκε ομοφώνως.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η κυρία Μουρλίδου, προτείνει επίσης δημιουργία πανεπιστημιακών τμημάτων στην επαρχία.

Προσέξτε παιδιά, ως καθηγητής το ξέρω, υπάρχει μια συνήθεια, την οποία οι Βουλευτές εδώ μας την έχουν επιβάλλει. Δημιουργούνται σε κάθε πόλη σχεδόν πανεπιστήμια ή πανεπιστημιακά τμήματα, με αποτέλεσμα να έχουν φτωχή υποδομή και προπάντων να μη δημιουργείται αυτό το οποίο αποτελεί την προϋπόθεση της δημιουργίας, αυτού που λέμε πανεπιστημιακή κοινότητα, του κλίματος του πανεπιστημίου.

Η προϋπόθεση για να υπάρχει πανεπιστήμιο είναι να δημιουργείται ένα κλίμα και δεν μπορεί να δημιουργείται πανεπιστημιακό κλίμα όταν υπάρχει ένα τμήμα. Στη Χίο, στη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Μυτιλήνη, στα χωριά της Ρόδου, υπάρχουν διασκορπισμένα τμήματα τα οποία κυριολεκτικά είναι άδεια.

Αλλά υπάρχουν εκεί εγγεγραμμένοι φοιτητές και ιπτάμενοι καθηγητές, οι οποίοι ποτέ δεν παρουσιάζονται. Και αυτό είναι πολύ επικίνδυνο.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΟΥΡΑΙΔΟΥ (Νομός Έβρου): Στην Ορεσιάδα είχε ξεκινήσει η ίδρυση μιας πανεπιστημιακής σχολής γεωργίας και σταμάτησε. Γιατί έγινε αυτό;

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Αυτό ακριβώς είναι λάθος και είναι δική σας υπόθεση.

Ποιοι είναι κατά της δημιουργίας πανεπιστημιακών τμημάτων στην επαρχία;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Τρίτον, υπάρχει μια πρόταση σχετικά με την τόνωση της οικονομίας, τις δημόσιες βιομηχανικές επιχειρήσεις στην επαρχία, την αξιοποίηση του τουριστικού πλούτου, τη φροντίδα των αγροτικών επαγγελματιών. Αυτό είναι αυτονόητο.

Ποιοι είναι υπέρ αυτής της πρότασης;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή.

Υπάρχει μια πρόταση σχετικά με το θέμα των τακτικών επισκέψεων από αρμοδίους του Υπουργείου Ανάπτυξης και κυρίως τη δημιουργία Υπουργείου Ανάπτυξης στις επαρχίες και ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές, χωρίς να ειδικεύονται κάποιιοι στα θέματα της επαρχίας.

Ποιοι είναι υπέρ των τακτικών επισκέψεων των αρμοδίων του Υπουργείου Ανάπτυξης;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτή την πρόταση να μην την θέσουμε σε ψηφοφορία σας παρακαλώ, διότι είναι αυτονόητες οι σχέσεις που διακρίνουν την κεντρική εξουσία με την περιφέρεια.

Δεύτερον, ασφαλώς υπάρχουν αποκεντρωμένες αρμοδιότητες, που αφορούν τη βιομηχανική περιφερειακή ανάπτυξη, πολύ ουσιαστικές και εκ των πραγμάτων δεν μπορούν να δημιουργηθούν καινούργια υπουργεία.

Θα μπορούσαμε να πούμε, κυρία Μουρλίδου, ότι θα πρέπει να εντατικοποιηθούν και να ενισχυθούν οι διαδικασίες για ουσιαστικότερη αποκεντρωση, για μεγαλύτερη οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη στην περιφέρεια. Δηλαδή, να τεθεί ένα τέτοιο πλαίσιο. Ελπίζω να αποδέχεσθε αυτή την τροποποίηση που κάνω. Νομίζω ότι κανείς δε θα διαφωνήσει να εγκριθεί ομόφωνα. Είναι εθνική επιταγή που υπηρετεί καθαρά μεγάλους εθνικούς στόχους, να υπάρξει μια ισορροπημένη ανάπτυξη σε όλες τις ελληνικές επαρχίες.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Ο Στέφανος Κόμητας από την ΤΕΣ Ηράκλειτος προτείνει τη μείωση του χρόνου εργασίας κατά μια ώρα την ημέρα, δηλαδή να καθιερωθεί το εφτάωρο, το τριανταπεντάωρο στο πενήνήμερο. Δημιουργούνται αυτόματα νέες θέσεις εργασίας. Ο κ. Κανελλόπουλος είναι ειδικός σ' αυτό το θέμα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΜΗΤΑΣ (Β' Πειραιά): Χωρίς μείωση αποδοχών.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό είναι αυτονόητο. Πιστεύω ότι θα συμφωνήσετε όλοι να εγκριθεί το τριανταπεντάωρο χωρίς μείωση αποδοχών.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Σχετικά με το δημογραφικό πρόβλημα, η Άννα Πισκιλίδου από το Β' Γενικό Λύκειο Πτολεμαΐδας προτείνει την αλλαγή της στάσης των ΜΜΕ. Τα ΜΜΕ προβάλλουν τις πολύτεκνες οικογένειες ως οικογένειες χαμηλού πνευματικού επιπέδου, που ζουν κάτω από άθλιες συνθήκες. Όμως, δε διαφημίζεται το γεγονός ότι οι πολύτεκνες οικογένειες είναι και οι πιο ευτυχημένες. Τί απόφαση να πάρουμε εδώ; Μακάρι να είναι.

Σχετικά με τα ναρκωτικά, υπάρχει μια πρόταση η οποία έχει εγκριθεί.

Σχετικά με το δημογραφικό πρόβλημα, υπάρχει μια πρόταση από την Αρετή Τζήρου, για την ίδρυση σώματος βοηθών μητέρων.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ (Νομός Καστοριάς): Για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δεν υπάρχει κώδικας δημοσιογραφικής δεοντολογίας;

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Δε λέτε κάτι τέτοιο όμως. Λέτε για αλλαγή της στάσης των Μ.Μ.Ε. Πώς να το κάνουμε;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ (Νομός Καστοριάς): Να απαγορεύσουμε στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης να αντιμετωπίζουν μ' αυτό τον τρόπο τις πολύτεκνες οικογένειες.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Δεν απαγορεύεται τίποτε σε μια δημοκρατία.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, ένα υπερχομματικό αντιπροσωπευτικό όργανο, το οποίο έχει θεσπίσει κανόνες δεοντολογίας για τη λειτουργία και την κατοχύρωση του πλουραλισμού και της ελευθερίας της έκφρασης των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Αντιλαμβάνεσθε ότι, μέσα σ' ένα τέτοιο συμφωνημένο πλαίσιο κανόνων δεοντολογίας, το κράτος δεν μπορεί να παρέμβει περισσότερο απ' όσο του επιτρέπουν οι συγκεκριμένοι κανόνες.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η Αρετή Τζήρου κάνει μια πρόταση για την ίδρυση σώματος βοηθών μητέρων.

Ποιοι είναι υπέρ αυτής της πρότασης;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς η πρόταση έγινε δεκτή ομόφωνα.

Υπάρχει μια πρόταση για την ελάττωση του ωραρίου των εργαζομένων μητέρων, χωρίς την παραμικρή μείωση των αποδοχών τους.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΒΕΡΓΟΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να πω ότι αυτό ισχύει εν μέρει, αλλά ισχύει μόνο για κάποια χρόνια.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Είναι για πριν και μετά τον τοκετό. Ποιοι είναι υπέρ αυτής της πρότασης;

(Σήκωσαν τα χέρια τους οι περισσότεροι)

Συνεπώς η πρόταση έγινε δεκτή ομόφωνα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση στην πρόταση που ψηφίσαμε ομόφωνα, ότι η ίδρυση του σώματος των βοηθών μητέρων πρέπει να αιτιολογηθεί για ποιο λόγο γίνεται. Φαντάζομαι ότι η μητέρα του καθενός σας και της καθημάς σας δε θα ήθελε μια βοηθό για παιδαγωγό σε σας. Καλό είναι να υπάρχει αυτή η διευκρίνιση για να μην παρερμηνεύεται και η αξία της πρότασης. Αυτό καταχωρήθηκε στα Πρακτικά.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Σχετικά με την πρόταση για την προβολή από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης του πρότυπου της πολυμελούς οικογένειας, αυτό πώς να το κάνουμε;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δε γίνεται.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Ο Βέργος Ευθύμιος από το Α' Λύκειο Ωραιοκάστρου Θεσσαλονίκης, έχει ορισμένες προτάσεις για το δημογραφικό και τη σύσταση σώματος βοηθών μητέρων.

Θα πρέπει να τροποποιηθεί ο νόμος που ισχύει σήμερα για την υιοθεσία. Συγκεκριμένη πρόταση δεν υπάρχει. Η δημιουργία ειδικών δημογραφικών κέντρων με σκοπό τη μελέτη και την παρακολούθηση πληθυσμιακών φαινομένων και την υποβολή κατάλληλων...

Σχετικά με τη χορήγηση επιδόματος για το τρίτο παιδί μέχρι το τέλος της πρώτης σχολικής ηλικίας, τα δώδεκα έτη.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σαν πολύτεκνη οικογένεια στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς, χαρακτηρίζεται αυτή που έχει τέσσερα παιδιά. Προτείνετε να κατεβάσουμε το όριο στα τρία παιδιά;

ΒΑΪΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΘΕΟΥ (Νομός Τρικάλων): Να γίνει στα τρία παιδιά.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Ποιοί είναι υπέρ αυτής της πρότασης;

(Σήκωσαν τα χέρια τους όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς η πρόταση έγινε δεκτή ομόφωνα.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η Γαλάνη Βαρθάρα από το Γενικό Λύκειο Τρικάλων παρουσιάζει τα προβλήματα των νοσοκομείων, το γενικό τους πρόβλημα και κάνει εκκλήσεις. Λέει, σκεφθείτε και πράξτε ανάλογα, μόνο μη ρίξετε αυτά τα άτομα κλπ. Αφορά τα άτομα που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία, που χρειάζονται συνεχώς αίμα. Αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Λέει ότι στο νοσοκομείο των Τρικάλων δεν υπάρχει αίμα, ότι έχει λήξει μια σύμβαση με μια ελβετική εταιρεία κ.λπ. Το Τμήμα Αιμοδοσίας Τρικάλων, αδυνατεί να καλύψει τις ανάγκες των πασχόντων σε αίμα. Αναφέρει ότι ασκείται ψυχολογική βία στα άτομα, που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία, τα οποία είναι αναγκασμένα να βρίσκουν τα ίδια αιμοδοτές, για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν μια φιάλη αίματος.

Αυτή η πρόταση μπαίνει στα Πρακτικά. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι δεν πρέπει να καταργηθεί η επετηρίδα για τα

άτομα με μεσογειακή αναιμία. Αυτή είναι η συγκεκριμένη πρόταση.

Ποιοί είναι υπέρ αυτής της πρότασης;

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Συνεπώς η πρόταση αυτή έγινε δεκτή.

Ο Δημήτριος Κορακάκης προτείνει πρώτον, τα μαθήματα στο σχολείο των κωφών να συνοδεύονται από οπτικά μέσα. Τα μαθήματα να είναι πιο απλά και πιο πρακτικά, να δίνονται κίνητρα στους εργοδότες για την απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες, να υπάρχει εμπιστοσύνη και ίση αντιμετώπιση για όλους.

Ποιοί είναι υπέρ αυτής της πρότασης;

(Σήκωσαν τα χέρια τους όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς η πρόταση έγινε δεκτή ομόφωνα.

Για το AIDS ο κ. Μανουράνης λέει: «Λήψη κατάλληλων προφυλακτικών μέτρων για την αντιμετώπιση της ασθένειας, κατάλληλη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση». Αυτό γίνεται.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι προσωπική υπόθεση του καθενός και της καθημάς ως ένα σημείο, βέβαια.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Ο κ. Μπακάλης προτείνει: «Λήψη μέτρων για την επαγγελματική εκπαίδευση, την αποκατάσταση και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των ατόμων με ειδικές ανάγκες, σχολεία με κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή, δημιουργία προγραμμάτων αποκατάστασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, αύξηση του ποσοστού διορισμού τους, παροχή ουσιαστικής, οικονομικής και τεχνικής βοήθειας, σωστή ενημέρωση, εξάλειψη –και αυτό, παιδιά, προσέξτε το, έχει σημασία και είναι ωραία η πρόταση– του αρχιτεκτονικού ρατσισμού».

Εννοεί τη μη ύπαρξη ράμπας και όλων των άλλων μέσων για να κινούνται οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες.

Εξάλειψη, λοιπόν, του αρχιτεκτονικού ρατσισμού με τον οποίο είναι κτισμένες οι σύγχρονες πόλεις.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όσα δε συμπεριλαμβάνονται στο αρχικό κείμενο εγκρίνονται όλα. Συμφωνείτε;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Πάλι για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες: «Κατάλληλα σεμινάρια και προτείνω να μην αφήνουν οι γονείς τα παιδιά τους σε κάποιο ίδρυμα απογοητευμένοι και...»

Γι' αυτό δεν μπορεί να υπάρξει απόφαση.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτά πρέπει να γίνουν νόμοι του κράτους. Είναι ευχές αυτά.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Είναι της Αγγελικής Αλεξανδρούλου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΧΙΛΛΙΑΣ (Νομός Αχαΐας): Θα μπορούσα να καταθέσω μια πρόταση για ψηφοφορία;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Στο τέλος ίσως να το δούμε.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Η **Σοφία Τσαντούκλα** λέει: «Για το θέμα των βιασμών. Πιστεύω ότι η νομοθεσία πολλές φορές απαλλάσσει τους βιαστές των γυναικών. Όχι μόνο δεν προστατεύει τις γυναίκες, αλλά, αντίθετα, αποφυλακίζει τους δράστες του εγκλήματος, γιατί πρόκειται για έγκλημα. Προσβάλλει τις γυναίκες αυτές. Είναι πολύ μικρό το γεγονός πως τα άτομα αυτά και οι καρποί των εγκλημάτων αυτών αντιμετωπίζονται ρατσιστικά και περιθωριοποιούνται».

Το παρουσιάσατε εδώ πέρα και νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι, αλλά δεν μπορούμε να πάρουμε απόφαση γι' αυτό.

Ο Στέφανος Τσιλιμπάρης πάλι κάνει ένα σχόλιο στο θέμα «βιασμοί». Λέει: «Να ιδρυθούν κατάλληλα ιδρύματα, τα οποία να προσφέρουν οικονομική βοήθεια και ψυχολογική στήριξη».

Αυτό μου φαίνεται ότι έχει αποφασισθεί και δε νομίζω ότι πρέπει να επαναληφθεί.

Για τις ανύπαντρες και ανήλικες μητέρες κάνει επιστημονικές η **Σοφία Τσαντούκλα**. Λέει: «Επιστημονικές, αίτια, συνέπειες, προτάσεις: Η εκκλησία να συμπαρασταθεί στα άτομα αυτά».

Είναι δυνατόν να αποφασισθεί κάτι τέτοιο;

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΑΜΑΛΗ (Μόναχο): Μπορώ να το συμπληρώσω;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΑΜΑΛΗ (Μόναχο): Στο Μόναχο ο ιερέας είπε ότι αν κάποια είναι έγκυος και είναι στην εφηβεία και θέλει να κρατήσει το παιδί, καλύτερα να μην κάνει έκτρωση, να κρατήσει το παιδί και να πάει στον ίδιο να δώσει το παιδί. Ο ίδιος ο ιερέας θα το μεγαλώσει και όταν εκείνη νοιώσει ότι είναι ώριμη, μπορεί να πάει να το πάρει από τα χέρια του.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όχι, δεν μπορεί να βάλουμε τέτοια πρόταση.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΑΜΑΛΗ (Μόναχο): Είναι μια πρόταση.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να δώσεις τώρα το παιδί σου στον παπά, να σου το μεγαλώσει και όταν έρθει στον παπά η επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος και του Θεού θα σου ξαναδώσει το παιδί; Μπαίνουμε σε πρωτογονισμούς.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΑΜΑΛΗ (Μόναχο): Όταν νοιώσει πια ότι είναι ώριμη...

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πώς θα νοιώσει όμως;

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΑΜΑΛΗ (Μόναχο): Η ίδια η κοπέλα, όταν νοιώσει πια ότι μπορεί να...

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δε νομίζω ότι μπορεί να μπει μια τέτοια πρόταση.

Εντάξει, δεσποινίς, θα γραφτεί η πρόταση στα Πρακτικά και ίσως το ξαναφέρουμε στην επόμενη σύνοδο της Βουλής των Εφήβων.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Συστηματική ενημέρωση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα αυτά, ώστε να ευαισθητοποιηθεί και η κοινή γνώμη.

Αυτό για τις ανύπαντρες μητέρες πιστεύω ότι χρειάζεται μια ενημέρωση. Είσατε υπέρ αυτού;

(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Έγινε δεκτή η πρόταση.

Η **Έλλη Παπαδοπούλου** καταθέτει ένα σχόλιο-εισήγηση για τις μειονότητες. Κατατίθεται στα πρακτικά.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Την εισήγηση της κυρίας Έλλης Παπαδοπούλου θα την συμπεριλάβουμε στα πρακτικά.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Ο **Ιωάννης Αχιλλιάς** κάνει μία παρατήρηση: «Οι Έλληνες του εξωτερικού είναι οι καλύτεροι πρεσβευτές μας, όμως η εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση κωφεύει στα αιτήματά τους, δείχνοντας απονία και εκθέτοντας τον εαυτό της στα μάτια των Ευρωπαίων. Ας μην αδιαφορήσουμε. Ο απόδημος ελληνισμός, αν τον φροντίσουμε, γίνεται μια μεγάλη δύναμη για την Ελλάδα».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι, ουσιαστικά ολοκληρώσαμε τη διαδικασία.

Τώρα θα μοιράσουμε τα χαρτάκια και όσοι από σας θέλετε να μιλήσετε αύριο, θα γράψετε το όνομά σας και θα κάνουμε την κλήρωση για την επιλογή των πέντε ομιλητών. Δε συμπεριλαμβάνεται η εισηγήτρια, Βασιλική Σταματοπούλου, όπως επίσης δεν συμπεριλαμβάνονται οι εκπρόσωποι από την Κύπρο και από τον Απόδημο Ελληνισμό. Θα γίνει ειδική κλήρωση.

Θα ήθελα να γράψετε και το όνομά σας, το λύκειό σας και το νομό απ' όπου είστε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ (Νομός Κορινθίας): Έχω μια απορία να εκφράσω. Αν κάποιος εκλεγεί ως ομιλητής αύριο, θα πρέπει να αναφερθεί στο συγκεκριμένο θέμα το οποίο έθιξε σήμερα ή μπορεί να αναφερθεί σε κάποιο άλλο;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η άποψή μου είναι αυτή.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Μπορεί να αναφέρεται στα θέματα της επιτροπής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ (Νομός Κορινθίας): Ναι, πάντα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό είναι δικό σας θέμα, δηλαδή μέσα στα πλαίσια του προβληματισμού που ασκήθηκε στην επιτροπή.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΑΡΙΔΗ (Νομός Μαγνησίας): Αύριο, εκτός από τα πέντε παιδιά που θα κληρωθούν για να μιλήσουν, οι υπόλοιποι από κάτω θα μπορέσουν να συμμετάσχουν, να κάνουν κάποια παρατήρηση;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

πής): Όχι, ο κατάλογος των ομιλητών θα ολοκληρωθεί απ' όλες τις επιτροπές σήμερα και αυτοί που θα επιλεγούν θα αποτελέσουν αύριο τους ομιλητές στην Ολομέλεια. Οι εισηγητές δηλαδή των έξι επιτροπών, μαζί με άλλους τριάντα συναδέλφους σας.

Στο σημείο αυτό γίνεται η κλήρωση και κληρώνονται τα εξής ονόματα:

Η Φωτεινή Θεοδοσοπούλου (Νομός Χίου)

Η Δήμητρα Ζουμπουρού (Νομός Φθιώτιδας)

Η Αργυρώ Βενετσάνη (Νομός Φωκίδας)

Ο Δημήτριος Κορακάκης (Επικρατείας)

Η Ιφιγένεια Αριίδα (Νομός Μαγνησίας)

ΕΙΡΗΝΗ ΜΟΥΡΑΙΔΟΥ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να κάνω μία ένσταση.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε, παρακαλώ.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΟΥΡΑΙΔΟΥ (Νομός Έβρου): Έχουμε διανύσει χίλια πεντακόσια χιλιόμετρα για να έρθουμε από τον Έβρο εδώ, για να θίξουμε τα προβλήματα μας, τα οποία νομίζω ότι είναι πραγματικά ανησυχητικά. Η γνώμη μου είναι ότι πρέπει να μιλήσουμε και στην Ολομέλεια, εμείς τα παιδιά του Έβρου. Δεν ξέρω αν συμφωνείτε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα μου επιτρέψετε να μην το αποδεχθώ. Συμμερίζομαι, βέβαια, όλο το συλλογισμό σας, αλλά δεν μπορώ να υιοθετήσω την άποψή σας, ούτε μπορώ να τη θέσω σε συζήτηση, γιατί θα εμπλακούμε σε μία διελκυστίδα συζητήσεων, που δε θα μας οδηγήσει πουθενά. Δεν είναι μόνο ο Έβρος ακριτική Ελλάδα. Η Ελλάδα είναι όλη ακριτική και αντιλαμβάνεστε ότι θα εμπλακούμε. Λυπάμαι που δε μιλάτε.

Οι έφηβοι που εκλέχτηκαν μαζί με την Βασιλική Σταματοπούλου (Νομός Αχαΐας), θα αποτελέσουν την ομάδα των ομιλητών από την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ακόμα, εύχομαι καλή επιτυχία στους εκπροσώπους της Κύπρου και του Απόδημου Ελληνισμού, που θα επιλεγούν μέσα από άλλη διαδικασία κλήρωσης.

Κυρίες και κύριοι, ολοκληρώνουμε σήμερα τη διαδικασία.

Ειλικρινά πιστεύω ότι ήταν μία πολύ σημαντική στιγμή για όλους μας. Πιστεύω ότι ο προβληματισμός που καταθέσατε εκφράζει υγεία, αυτοπεποίθηση, πίστη σε αξίες, πίστη σε οράματα και σε ιδανικά, εκφράζει αγωνίες, εκφράζει την ευαισθησία και την ευθύνη όλων σας.

Πιστεύω ότι με τον προβληματισμό, τον οποίο καταθέσατε έρχεται να επιβεβαιωθεί η επιλογή της δημιουργίας της Βουλής των Εφήβων, σαν μία ώριμη πολιτική, κοινωνική και γιατί όχι, ιδεολογική επιλογή, με ιστορικά χαρακτηριστικά. Έχει σαν στόχο, όχι απλά να προετοιμάσει τη νέα γενιά στους κανόνες της δημοκρατίας, όχι απλά να προετοιμάσει τη νέα γενιά στην κοινωνικοποίησή της και την ενσωμάτωσή της σ' ένα ανοικτό δημοκρατικό σύστημα, όπως είναι σήμερα το πολιτικό σύστημα της χώρας μας, αλλά και να τους ωθήσει παραπέρα να πάρουν πιο ενεργητικά μέρος σε κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες, σε αγώνες δηλαδή που έχουν σαν στόχο τη διασφάλιση και την ομαλή πορεία των δημοκρατικών θεσμών της πατρίδας μας. Αλλά και την ανάδειξη εκείνων των κρίσιμων πολιτικών προβλημάτων που απαιτούν σήμερα επιτακτικά λύση, προβλήματα στα οποία πρέπει να δώσουμε με τις ώριμες παρεμβάσεις μας διεξόδους, που θα διασφαλίζουν και την κοινωνική προστασία και την κοινωνική συνοχή και θα σφρηλατούν την κοινωνική και εθνική ενότητα.

Είναι, λοιπόν, μία στιγμή σημαντικής ευθύνης για όλους μας, αλλά και στιγμή αυτογνωσίας για σας και για μας, για το ρόλο σύγχρονου άνθρωπου και πολίτη στα προβλήματα που αφορούν τη χώρα του.

Σας εύχομαι καλή επιτυχία αύριο και όλοι πιστεύω ότι βγήκαμε κερδισμένοι από αυτή τη συνάντηση, από αυτή τη συζήτηση.

Στη συνέχεια και ώρα 15.40' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ